СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 27 ГРУДНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 52 VOL. CIX FRIDAY, DECEMBER 27, 2002 No. 52

Леонід Кучма: „Дружба зі США - мета України в 2003 році"

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма провів 26 грудня пресову конференцію, на якій назвав головним завданням влади в наступному році налагодження українсько-американських взаємин. Він сказав, що погіршення взаємин зі США було найтяжчою подією 2002 року.

Л. Кучма заявив, що у США добре знають: продажу „Кольчуг" Іракові не було і не могло бути, а його особиста дискредитація скандалом із „Кольчугами" – штучна, і Сполученим Штатам відомі справжні причини цього скандалу. Уряд США знає про те, що Україна не порушувала санкцій ООН стосовно Іраку.

Президент Л. Кучма також заявив на пресовій конференції, що Україна не вступатиме до Евроазійського економічного союзу, оскільки вважає його неефективним утворенням. Леонід Кучма сказав, що доцільність існування такого союзу була б очевидною, якби першим кроком після утворення Евроазійський економічний союз створив зону вільної торгівлі. Окрім того, президент дав зрозуміти, що у цьому союзі немає рівноправних взаємин і що панівну ролю у ньому відіграє Росія. Л. Кучма відмовився відповідати на запитання інтернет-газети „Українська правда", чим він може пояснити безкомпромісну позицію США у питаннях „Кольчуг". „Українська Правда" знає більше, ніж я", – зазначив Л. Кучма.

Прощаючись з журналістами, Л. Кучма сказав на прес-конференції: „Хай наступний рік не буде таким гірким, яким був минулий для України і для мене особисто. Надія вмирає останньою, тому я дивлюсь у наступний рік з надією".

За матеріялами преси

Головна новорічна ялинка України в центрі Києва.
Фото УНІАН

Владика Лостен: „Йти треба найкоротшою дорогою"

7 грудня у Стемфорді в Колегії св. Василія відбулося урочисте відзначення 25-ліття інтронізації Єпископа Стемфордської епархії Василя Лостена. Понад триста осіб взяли участь у Божественній Літургії в каплиці Духовної семінарії св. Василія Великого, яку відправив Владика Лостен, разом з трьома десятками єпископів Римо-католицької Церкви США, в присутності Апостольського нунція Ґабріела Монтальво, кардиналів Едварда Ігена, Джеймса Гики і Віліяма Кілера, Архиєпископа Даніїла Кроніна, Архиєпископа Української Православної Церкви США Антонія, представників Російської Православної Церкви в Америці. Серед світських гостей на святі був президент СКУ Аскольд Лозинський, Генеральний прокурор штату Конектикат Ричард Блументал та багато інших відомих в українській і американський громаді особистостей. У проповіді під час Служби Божої Архиєпископ Кронін говорив про високий авторитет Єпископа Лостена в церковних колах і серед мирян, підкреслюючи, що цей авторитет Владика Василь заслужив величезною працею, яка, в свою чергу, випливає з великої любови до Церкви Христової і до людей.

Кожний день і буквально кожна хвилина Стемфордського епарха сповнені діяльністю, й то такою, котра дає очевидні позитивні результати. Його енергія запевнює незмінно високий рівень навчання в Духовній семінарії св. Василія, постійний розвиток Української музею, українознавчої і релігієзнавчої бібліотеки, епархіяльної газети „Сівач", Українського довідкового центру з багатьма тематичними комітетами – іміграції, молоді тощо. Владика втримує щоденний зв'язок з усіма парафіями, практичними порадами допомагаючи кожному священикові долати різні церковні і життєві проблеми. Навіть ті, хто знає Єпископа Лостена багато літ і зблизька, не перестають дивуватися з його працелюбної, динамічної вдачі, з таланту організатора, менеджера.

Але ще більший подив викликає саме цілісність цієї людини, поєднаність у ній відданости зовнішнім справам і обов'язкам з інтенсивним духовним життям. Про цю цілісність й свідчить нижче вміщена розмова з Владикою Лостеном.

– Ваше Преосвященство, щоб залишати позаду себе такий гідний, такий яскравий слід, Ви, мабуть, мусите керуватися якоюсь особливою життєвою філософією. В чому вона полягає?

– Якщо відповісти найкоротше, то в слові „економія". Тобто в ощадному ставленні до даного Богом життя. Ця ощадність стосується і матеріяльних, і духовних засобів. На моє переконання, християнин повинен вибирати найкоротшу, найефективнішу дорогу до спасіння, а вона пролягає через виконання десяти заповідей Божих, через заповіді Церкви і любов до ближнього. Це останнє я день-у-день нагадую своїм священикам: без любови до вірних, до кожної людини парафія може тільки виживати, але не може жити повнокровним життям, не може сповнитися Святим Духом. Щодо способу, в який Стемфордський епарх організовує свій день, то він зовсім простий. Встаю о п'ятій ранку, роблю руханку, відтак – Служба Божа, коротка медитація, подяка Господеві, о восьмій ранку я вже в бюрі. І вже починає дзвонити телефон...

– Ми в редакції „Свободи" зібрали низку Ваших богословських праць на тему екуменізму. Ця тема вже майже тисячу років хвилює як Церкву, так і мирян, у християнському світі постійно живе надія на майбутню церковну єдність, тим часом у Ваших текстах ця єдність підкреслюється не як проєкт, а як реальність, як діюча сутність християнства. Чи можна це розуміти так, що зовнішнє, організаційне об'єднання Східньої і Західньої Церков є справою другорядною?

– В житті Церкви нема другорядних справ, але сама Церква Христова має два вияви, дві форми буття і дії – видиму і невидиму. Не тільки я, але багато богословів задовго до нашого часу розглядали історію християнства як поєднання і внутрішнє примирення східнього і західнього релігійного досвіду. Це дві частини неподільної Церкви Христової. Зовнішній поділ Церков не змінив їхнього наставлення до Христа і Його містерійної благодаті. То не так поділ, як брак взаєморозуміння, що є недотягненням чисто людським, вислідом людських гріхів, зокрема гріха гордині. У межах українського християнства ми можемо прийти до остаточної єдности через любов, передусім – через любов до рідного народу. Українці є українці, де б вони не жили. Чи вони католики, чи православні, чи баптисти – передусім це люди, наші люди. Так, поділ є, але жива взаємна любов може його цілком невтралізувати. Не треба весь час оглядатися на минулі кривди, не треба ні на кого тримати зла.

(Закінчення на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Катастрофа українського літака в Ірані

КИЇВ. – 24 грудня до Ірану від'їхала українська державна комісія, яка розслідуватиме причини катастрофи літака Ан-140, що впав при заході на приземлення неподалік міста Ісфахан у центральному Ірані. На борту літака, що здійснював лет із Харкова, перебували 45 осіб, з них 6 членів екіпажу і 39 пасажирів, зокрема одна дитина. Більшість пасажирів – українські авіоінженери та вчені, які летіли на випробування нового українсько-іранського пасажирського літака Іран-140, виготовленого в Ісфахані за українською ліцензією. Серед загиблих – шестеро росіян. Рятувальники вже виявили останки всіх загиблих і „чорну скриню" зі записом перебігу лету. Речник посольства України в Теграні Володимир Дубовик висловив упевненість у тому, що ця катастрофа не позначиться на співпраці з Іраном в авіяційній галузі. На місці катастрофи працює група посольства України в Ірані. Співчуття родинам загиблих 24 грудня висловив Президент Л. Кучма. Харківський губернатор Євген Кушнарьов запевнив, що всім родинам буде надано матеріяльну допомогу. 26 грудня в Україні було оголошено днем державної жалоби.

Розблоковано працю Верховної Ради

КИЇВ. – 24 грудня депутатам парляменту вдалося розблокувати працю Верховної Ради і ухвалити компромісну постанову щодо скасування результатів голосування 17 грудня. Депутати також внесли зміни до закону про відмивання „брудних" коштів та до ще кількох економічних законопроєктів, що відкрило шлях до ухвалення державного бюджету на наступний рік. Постанова щодо розблокування праці парляменту була внесена провідниками чотирьох опозиційних фракцій і здобула на свою підтримку 246 голосів. Це стало можливим після того, як електронну систему для голосування було переналаштовано з поіменного в таємний режим голосування. Після невдалих спроб віднайти компроміс пропрезидентська більшість та опозиційна меншість Верховної Ради 24 грудня відновили переговори, аби подолати парляментську кризу. Праця українського парляменту була заблокованою по тому, як опозиція вимагала скасувати результати голосування 17 грудня, внаслідок якого було призначено нового голову Національного банку України та перерозподілено парляментські комітети. Цією постановою опозиції повертається контроля над парляментськими комітетами і встановлюється мораторій на їхній перерозподіл. Провідник „Нашої України" Віктор Ющенко назвав головним винуватцем тижневої парляментської кризи главу президентської адміністрації Віктора Медведчука: „Те, що відбулося 17 числа – це похорон українського парляменту. 17 числа парлямент був розстріляний. Голосів не було і тому голосування не було легітимним. Це проблема, яка привнесена з адміністрації Президента України. Вона має конкретну адресу і конкретного виконавця". Водночас бльок партій „Наша Україна", Комуністична і Соціялістична партії у Верховній Раді, а також бльок Юлії Тимошенко заявляють про об'єднання своїх зусиль у боротьбі з діючою владою.

Пластуни прийняли від гарцерів Вифлеємський вогонь

ЛЬВІВ. – 20 грудня на українсько-польському кордоні польські скавти передали символічний вифлеємський вогонь миру українським пластунам. Свічку миру від Вифлеємського вогню у храмі Різдва Христового запалили австрійські скавти. Вифлеємське світло вони передають християнським церквам Західньої та Східньої Европи. Польські гарцери, які принесли вогонь миру українцям, побажали здоров'я, щасливого Нового року та веселих свят. Зі Львова Вифлеємський вогонь помандрує всією Україною. Цього року вперше світло миру українські пластуни передадуть російським скавтам на українсько-російському кордоні.

В. Ющенка назвали „політиком року"

КИЇВ. – Кожен п'ятий громадянин України назвав „політиком року" провідника „Нашої України" Віктора Ющенка: він діяв краще за інших і зробив більше за інших для блага країни і для людей. Про це свідчать дані всеукраїнського опитування, проведеного „Українським демократичним колом" на замовлення Інституту політики 29 листопада – 9 грудня 2002 року, оприлюднені 23 грудня на прес-конференції. По 6 відсотків опитаних „політиком року" вважають провідника комуністів Петра Симоненка та провідника БЮТ Юлію Тимошенко.

Випущено першу партію вантажівок К-2700

ЛУЦЬК. – Місцевий автомобільний завод випустив першу партію вантажівок моделі К-2700, розроблених на базі корейської моделі КІА і призначених для малого і середнього підприємництва. Про це повідомили в прес-центрі Луцького автомобільного заводу. Перша партія зібраних К-2700, вантажопідйомністю 1500 тонн, становила 70 штук. У плянах заводу розвиток виробництва таких вантажних автомобілів декількох моделей: К-2700, К-3000, К-3600. Усього на 2003 рік заплановано зібрати 500 таких автомобілів різної вантажопідйомности. Крім того, днями з конвейєра ЛуАЗа зійшов двадцятитисячний автомобіль ВАЗ. Щорічно обсяг виробництва автомобілів ВАЗ на Луцькому заводі збільшується більш як в два рази порівняно з попереднім. Усього за 11 місяців цього року на ЛуАЗі зібрано з російських комплектуючих 10 тис. 438 автомобілів „ВАЗ".

У Києві звільнено сімох китаянок

КИЇВ. – Оперативники Печерського райуправління міліції Києва та працівники спецпідрозділу „Беркут" 24 грудня звільнили сімох китаянок, яких утримували заручницями три вихідці з Китаю в одному із будинків на столичній вулиці Кіквідзе. Як повідомили у Центрі громадських зв'язків МВС України в Києві, затримання правопорушників стало можливим завдяки одному з мешканців будинку, на горішньому поверсі якого утримувалися жінки. Прогулюючись вранці біля будинку, чоловік підібрав папірець, що вилетів з одного з вікон. У листі були якісь малюнки та стрілки, супроводжувані англомовними підписами. Як згодом з'ясували оперативники, це прохання про допомогу. Співробітники міліції разом із викликаними „беркутівцями" взяли підозрілу квартиру штурмом. Трьох чоловіків, що силоміць утримували там жінок, доставлено до міліції для з'ясування подробиць злочину.

Заражена українська пшениця постачалася в Канаду

КИЇВ. – Поставки зараженої української пшениці в Канаду здійснювалися за підробленими фітосанітарними документами. Зерноторгівці, які є нерезидентами України, скупивши у ряду компаній пшеницю, підробили фітосанітарні експортні сертифікати, тим самим видавши заражену пшеницю за „чисту". По завершенні розслідування матеріяли будуть надіслані до прокуратури. Поки вестиметься кримінальна справа, зерноторгівці, винні в підроблюванні документів, будуть позбавлені права займатися професійною діяльністю в Україні. 6 грудня Канадське аґентство з інспекції продуктів харчування (CFIA) відкликало всі дозволи на імпорт пшениці з України. Це означає, що пшениця не може бути ввезена з України до Канади до подальшого повідомлення. Український уряд був поінформований, а його карантинну службу попросили провести дослідження.

Вбито президента компанії

ОДЕСА. – Ввечері, 22 грудня, біля власного будинку було вбито президента акціонерної рибопромислової компанії „Антарктика", члена Партії захисників вітчизни Валерія Кравченка. „Антарктика" - акціонерна рибопромислова компанія, власник Іллічівського рибного порту, десяти рибопромислових кораблів та двох пасажирських теплоходів – „Тарас Шевченко" і „Одеса". 47-літній Валерій Кравченко очолював компанію з 1993 року. Він входив до списку кандидатів на посаду голови державного департаменту рибної промисловости України. Невідомий дотепер злочинець вбив В. Кравченка трьома пострілами з пістолета Макарова і зник у напрямі моря. Пізніше працівники міліції знайшли у смітнику зброю, використану під час вбивства. Як стало відомо, перед вбивством В. Кравченкові неодноразово погрожували невідомі. Він скаржився на те, що за його дітьми ведеться стеження. За фактом убивства прокуратура Одеської области порушила кримінальну справу.

Музей Митрополита УГКЦ А. Шептицького

ЛЬВІВ. –У 2005 році в столиці Галичини буде відкрито музей Митрополита Української Греко-Католицької Церкви Андрея Шептицького. Про це 20 грудня повідомив глава УГКЦ кардинал Любомир Гузар та керівник Львівської обласної державної адміністрації Мирон Янків. Музей Митрополита Андрея Шептицького буде створений на базі Національного музею у Львові, який виник у столиці Галичини у 1905 році завдяки уславленому Митрополитові. Адже в основу першої виставки музею лягла приватна збірка українських мистецьких творів, зібраних самим А. Шептицьким. А в 1911 році Митрополит купив для потреб музею теперішнє приміщення на вулиці Драгоманова у Львові. На думку Архиєпископа Любомира , у майбутньому музеї має бути відображена роля А. Шептицького як церковного та громадського діяча, мецената. М. Янків каже, що музей А. Шептицького буде створюватися на кошти з державного бюджету, Церкви та з приватних пожертв.

Українці активніше підтримують суверенітет

КИЇВ. – Переважна більшість українців вважають бльок Віктора Ющенка „Наша Україна" політичною силою, яка здатна суттєво покращити ситуацію в державі. Такі результати останніх опитувань громадської думки Київського міжнародного інституту соціології. Вони також засвідчили, що серед громадян зростають симпатії до тоталітарних провідників і відраза до цінностей Европейського союзу. Бльок „Наша Україна" має серед населення майже третину симпатиків, тоді як комуністів підтримує 12 відсотків, а провладні партії – менше семи відсотків опитаних. Соціологи завважили збільшення числа прихильників Й. Сталіна, зростання віри в більшу ефективність сильного провідника, ніж демократичних законів та психологічну й ідеологічну неготовність українців до сприйняття західніх культурних цінностей. Головною несподіванкою, яку принесло опитування, соціологи вважають значне зростання прихильників державної самостійности України. Вперше за роки незалежности ідею українського суверенітету підтримало більше людей, ніж на референдумі 1 грудня 1991 року. Ці настрої зумовлені зменшенням симпатій до Росії внаслідок трагічних подій навколо визволення заручників у Москві, що нагадало українцям, як важливо жити в державі, де нема війни.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Покращився візовий режим між Україною та США

ВАШІНҐТОН. – 20 грудня Україна та США підписали міжурядові угоди про спрощення візового режиму між країнами. На тлі постійних розмов про кризу в україно-американських стосунках Україна стала однією з небагатьох країн світу, громадяни яких зможуть отримати багаторазові візи до Америки терміном на 5 років. До цього часу багаторазова віза видавалась максимум на 3 роки. Нові візи будуть видаватися дипломатам, підприємцям, туристам і морякам. Цією ж угодою взаємно мінімізовані тарифи консульського збору, щоб простий турист з будь-якого штату максимально просто міг отримати візу і відвідати нашу державу. За останні декілька місяців США ускладнила умови в'їзду до країни.

Посольство України в США

Відкрито перший пам'ятник Вячеславові Чорноволу

Народний депутат, член фракції „Наша Україна" Тарас Чорновіл покладає квіти до пам'ятника своєму батькові. Фото УНІАН

ЛЬВІВ. – Перший в Україні пам'ятник відомому громадському діячеві, політикові, провідникові Народного Руху України Вячеславові Чорноволу відкрито та освячено 22 грудня на Львівщині у місті Золочеві. 15 днів у 1989 році В'ячеслав Чорновіл провів у камері попереднього ув'язнення в Золочеві за організацію перших демократичних вічів у Львові. На урочисте відкриття приїхали вдова Чорновола Атена Пашко, сини Тарас та Андрій, народні депутати, гості з Волинської, Тернопільської, Івано-Франківської, Донецької областей, з Криму. Пам'ятник споруджений за гроші людей. Авторами його є львівські митці Микола Посікіра та Михайло Федик. Цю акцію ініціював три роки тому Золочівський осередок НРУ. З нагоди 65-річчя від дня народження, яке виповниться 24 грудня, 25 грудня пам'ятник В. Чорноволові відкриють і у Львові. В.Чорновіл загинув в автокатастрофі в Київській області, під Борисполем, 25 березня 1999 року.

УНІАН

Джордж Патакі зустрівся з працівниками етнічних газет

Промовляє Дж. Патакі

НЬЮ-ЙОРК. – 18 грудня відбулася зустріч губернатора штату Нью-Йорк Джорджа Патакі, із представниками пресових органів етнічних громад. Адміністрація губернатора вперше провела таку зустріч.

Виступаючи перед журналістами, губернатор Дж. Патакі сказав, що етнічна преса є важливим засобом взаємозв'язку між урядом штату, управою міста та громадянами, які проживають на території штату. Оскільки певна частина населення штату не володіє достатньо англійською мовою, етнічна преса є дуже важливим джерелом інформації для багатьох людей. Губернатор Дж. Патакі згадав, що його батько також мав проблеми з англійською мовою, тому з особливою пристрастю читав газети угорською мовою. „Від того часу я зберіг великий сентимент до газет етнічних громад", – сказав Дж. Патакі.

Повертаючись до подій минулорічної вересневої трагедії, губернатор повідомив про щойно відкриту виставку проєктів забудови місця, де стояли будинки Світового торговельного центру. Він попросив, щоб преса, яку представляють присутні в залі, широко інформувала про конкурс на кращий проєкт. Уряд штату й мерія міста буде уважно прислухатися до громадської думки.

Беручи до уваги, що місто і штат зазнали значних фінансових збитків, уряд є дуже зацікавленим, щоб відновити фінансову та підприємницьку активність міста, й у цьому також повинні бути зацікавлені етнічні громади.

На закінчення зустрічі губернатор Дж. Патакі привітав усіх із Новим роком.

Василь Лопух

Журналісти на зустрічі з губернатором Дж. Патакі.

Помер колишній генерал-губернатор Канади Рамон Гнатишин

(1990 – 1995)

ОТАВА. – У столиці Канади 18 грудня помер, на 68-му році життя колишній генерал-губернатор Канади (1990 – 1995) Рамон Гнатишин.

Смерть цього скромного і щиросердечного внука українських імігрантів, визначного громадського діяча, котрий став 24-им генерал-губернатором Канади, глибоко вразила не тільки рідних і приятелів, але ввесь канадський народ, зокрема українську громаду. Його постать викликала особливе зацікавлення в Україні.

Про особистість того канадського громадянина українського роду висловилось багато визначних людей серед них: – Адрієне Кларксон, теперішній генерал-губернатор Канади: "Він любив Канаду та її людей... До всього, що він робив він вносив повагу та витонченість, разом з умінням порозумітися з канадцями будь-якого походження та з різних регіонів".

Жан Кретієн, прем'єр-міністер Канади: „Він залишиться у пам'яті всіх за свою теплоту, вірність своїй країні та за працю, котру виконував в ім'я всіх канадців...". Джо Кларк, провідник Консервативної партії та колишній прем'єр-міністер: „Він був людиною безмежної великодушности і талану, що займав найвищу посаду в нашій країні. Однак те, що його вирізняло, був його заразливий гумор, його скромність та безнастанна відданість справедливості і людським правам"...

У листі до уряду Канади, рідних і близьких покійного Президент України Леонід Кучма відзначив, що „повага та любов до видатного сина канадського народу українського походження назавжди залишиться в серцях моїх співвітчизників". Онук українських емігрантів Рамон Іван Гнатишин народився в Саскатуні у провінції Саскачеван 16 березня 1934 року. Свою політичну кар'єру розпочинав у Прогресивно-консервативній партії Канади, працюючи в урядах Джо Кларка і Браєна Малруні.

Св. п. Рамон Гнатишин

У 1992 році (з 28 вересня до 1 жовтня) Р . Гнатишин відвідав Україну з офіційною візитою. Це була його перша візита до незалежної України. Обіймаючи посаду генерального губернатора, Р . Гнатишин доклав багато зусиль для розвитку взаємин спеціяльного партнерства між нашими державами та народами.

Посада генерал-губернатора Канади номінально є однією з найвищих у тій країні, але фактично має лише символічну вагу, нагадуючи про зв'язок тієї країни з британською короною.

Кремль втрачає контролю над військом

МОСКВА. – Президент Росії В. Путін 19 грудня звільнив керівника російського війська на Кавказі Геннадія Трошева. Це розглядають як ознаку все сильнішої кризи в стосунках між Кремлем та армією. 17 грудня генерал Г. Трошев, керівник Північно-кавказького військового округу, публічно відкинув пропозицію міністра оборони Сергєя Іванова перейти до військового округу в Сибіру. Він сказав, що прийняти цю пропозицію означало б зрадити військових у Чечні, які, за його словами, проводять там антитерористичну операцію. Г. Трошев сказав, що відкинув те, що він назвав „пропозицією міністерства оборони".

Таке порушення субординації, нечуване в російській армії, є, як вважають, ознакою того, що Кремль втрачає контролю над армією. Оглядачі зараз очікують подальшого протистояння між політичною та військовою елітами Росії. Від часу початку другої чеченської війни генерал Г. Трошев став втіленням московського бажання знищити сепаратизм у Чечні.

Бі-Бі-Сі

У Ташкенті, Узбекістан, 20 грудня, перед шкільним комплексом імені Шевченка, що звели українські будівельники після трагічного землетрусу, відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові.

На фото: Президент України Леонід Кучма виступає на церемонії відкриття пам'ятника.

Фото УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

У Вифлеємі Різдва не святкували

ВИФЛЕЄМ, Ізраїль. – У Вифлеємі міська влада заявила, що на знак протесту проти ізраїльської окупації у місті народження Ісуса Христа не запалюватимуть різдвяних вогнів і не встановлюватимуть різдвяну ялинку на площі Ясел. 22 грудня ізраїльські війська зняли режим комендантської години у Вифлеємі і кількох прилеглих містах, однак посилено контрольно-перепускні пункти. Отець Ібрагім Салтіс із цього приводу сказав: „По всьому світові можна бачити свято Різдва, але тут, у Вифлеємі, воно дуже сумне. Немає різдвяної ялинки, прикрас на вулицях, як усюди у світі. Ситуація цього року дуже складна і гнітюча". Раніше ізраїльська влада заборонила провідникові палестинців Ясирові Арафату взяти участь у Різдвяних урочистостях у Вифлеємі, що перетворилося на традицію, відколи контролю над містом перебрали палестинці.

Обрано нового провідника сенатської більшости

ВАШІНҐТОН. – Новим провідником республіканської більшости у Сенаті 23 грудня був обраний Бил Фріст, сенатор від штату Тенесі. Колишній провідник республіканців Трент Лот змушений був залишити свою посаду після того, як його виступ на святкуванні століття сенатора Строма Термонда був розцінений як расистський. 50-річний Бил Фріст – відомий хірург, який провів 200 операцій з пересадки серця та легенів. Відпустку він переважно проводить в африканських селах, лікуючи місцевих жителів. Вперше він був обраний до Сенату в 1994 році.

США застерігають Північну Корею

ВАШІНҐТОН. – Секретар Департаменту оборони Доналд Рамсфелд 24 грудня заявив, що Північна Корея робить помилку, якщо сподівається відновити свою ядерну програму в той час, коли увага світу прикута до Іраку. 22 грудня США закликали Північну Корею не відновлювати своєї ядерної програми та висловили стурбованість рішенням Пхеньяну від 23 грудня про демонтаж обладнання ООН, встановленого для контролі за північнокорейським ядерним реактором. На прес-конференції Д. Рамсфелд відкинув заяву Північної Кореї, яка каже, що запуск її ядерного реактора потрібний для вироблення електроенергії. За його словами, чинна електромережа Північної Кореї просто нездатна прийняти ті обсяги електрики, які вироблятиме ядерний реактор. Д. Рамсфелд зазначив, що американське військо, в разі потреби, може одночасно брати участь у двох серйозних регіональних конфліктах і перемогти. Водночас він наголосив на тому, що США і надалі ведуть пошук дипломатичного вирішення проблеми Північної Кореї. У 1994 році Пхеньян погодився заморозити будівництво атомного реактора – в обмін на постачання американського палива для звичайних електростанцій. США припинили це постачання у жовтні – після того, як Північна Корея заявила про наявність у неї ядерної програми.

Іракці збили американський безпілотний літак

ВАШІНҐТОН. – Іракські військові збили безпілотний американський літак-розвідувач над південним Іраком. За повідомленням американських джерел, літак виконував розвідницький політ в одній із зон, заборонених для летів після війни у Перській затоці. За словами секретаря Департаменту оборони США Доналда Рамсфелда, нарощування американської військової присутности в реґіоні і надалі триватиме для того, щоб постійно тримати під тиском президента Садама Гусейна. Тим часом в самому Іраку представники Об'єднаних Націй вже розпочали опитувати провідних іракських дослідників, які, як вважають, можуть знати про можливе продукування забороненої зброї. Іракських вчених також запитують, чи не хотіли б вони виїхати для інтерв'ю за межі країни. Такий підхід обстоюють США.

Зросли ціни на нафту

НЬЮ-ЙОРК. – Ціна за нафту на світових ринках піднялася до найвищої за останні три місяці позначки і наблизилась до 31 доляра за барель. Стрибок цін насамперед пов'язаний із загостренням ситуації у Венесуелі, де триває загальний страйк. Венесуеля – п'ятий за розмірами постачальник нафти на світові ринки. Зросла також ціна і на золото. Аналітики вважають, що це викликане очікуванням воєнних дій проти Іраку.

Нові проєкти відбудови Світового торговельного центру

НЬЮ-ЙОРК. – Сім груп архітекторів з усього світу 18 грудня представили свої нові проєкти для Світового торговельного центру, знищеного терористами 11 вересня 2001 року. Проєкти мають велику кількість елементів: мрійливі куточки в пам'ять загиблих, мальовничі площі, високі сталеві риштовання та повзучі скляні дахи. Чотири з них включають споруди, що були б найвищими у світі, крім того, всі мають окремі площі, призначені на пам'ятник жертвам 11 вересня. Джон Вайтгед, директор спільної міської та стейтової Корпорації розвитку нижнього Мангетену, котра наглядає над проєктом відбудови, підкреслив, що головною метою є створити можливий до здійснення плян, беручи до уваги потребу бюрових приміщень, станції підземки, нових вулиць та належного пам'ятника.

Боротьба з курінням в США продовжується

НЬЮ-ЙОРК. – Міська влада 20 грудня схвалила досить суворі заходи для боротьби з курінням у громадських місцях. Відтепер повністю забороняється курити на робочих місцях та практично у всіх ресторанах, кафе та нічних клюбах, розташованих у закритих приміщеннях. Вважається, що ці заходи мали б захистити працівників та відвідувачів громадських місць від шкоди, якої завдає так зване „пасивне куріння". Закон набере чинности навесні, коли його підпише посадник Нью-Йорку Майкл Блумберг.

Південна Корея має нового президента

СЕУЛ, Південна Корея. – На президентських виборах переміг кандидат від панівної Ліберальної партії Ро Му Хен, якого підтримали майже 50 відсотків виборців. За його суперника, представника Консервативної опозиції Лі Хой Чхана проголосували 46.6 відсотка. Це дані з підрахунку близько дев'ятдесяти відсотків бюлетенів. Новий президент заявив, що за його керівництва країна вступить до ери гармонії та діялогу.

За матеріялами ЗМІ

Департамент скарбу США має намір запровадити санкції проти України

ВАШІНҐТОН. – Департамент скарбу США повідомив 20 грудня, що має намір запровадити санкції до України у зв'язку з рекомендаціями „FATF" – міжнародної організації, яка координує боротьбу з „відмиванням" грошей, здобутих незаконним шляхом.

„FATF" рекомендувала країнам, що є її членами, запровадити санкції стосовно України, через брак зусиль Києва у боротьбі з „відмиванням" грошей. Як зазначається у пресовому повідомленні Департаменту скарбу США, в даний момент міністерство розглядає два можливих варіянти.

Згідно з першим з них, фінансові установи США будуть зобов'язані ідентифікувати і реєструвати дійсних чи номінальних власників рахунків у випадку, коли власник рахунку має адресу в Україні, або з рахунку у США на рахунок в Україні (чи у зворотньому напрямку) перераховується понад 50,000 тисяч долярів.

Другий варіянт передбачає ширші вимоги, які будуть зобов'язувати фінансові установи США ідентифікувати і реєструвати дійсних власників рахунків, що беруть участь в електронних фінансових трансакціях на суму понад 50,000 тисяч долярів. Скарбовий департамент зазначає, що Україна „потерпає від розповсюдження корупції", і що закон „Про боротьбу з корупцією" від 1995 року застосовується рідко, і головним чином, проти державних службовців нижчого і середнього рівня. Українська економіка базується на готівкових розрахунках. Серед недоліків української банківської системи називається відсутність вимог щодо обліку банківських операцій і обмежений доступ влади до інформації про рахунки клієнтів банків.

„Більше того, – йдеться у повідомленні, – хоча банки і зобов'язані повідомляти про значні і сумнівні операції, проти них не можуть бути застосовані санкції, коли вони від цього ухиляються, що робить виконання цих вимог повністю добровільним". Крім того, в Україні процвітає „сірий" і „чорний" ринок.

„FATF" рекомендує країнам членам чітко ідентифікувати партнерів з України, перш ніж вступати з ними в ділові взаємини, а також виявляти особливу пильність, коли українські компанії намагатимуться відкрити дочірні підприємства чи філії в країнах, які є членами „FATF".

На офіційному сайті „FATF" зазначено, що український закон про боротьбу з „відмиванням" грошей не відповідає міжнародним вимогам.

* * *

КИЇВ. – Санкції „FATF" проти України мають велику політичну складову, вважає перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльности Віктор Капустін. За його словами, український закон про боротьбу з „відмиванням брудних коштів" був прийнятий з урахуванням вимог „FATF". Та організація висловила деякі зауваження, але, як з'ясувалося, це були не зауваження, а ультиматум, сказав В. Капустін. На його думку, „важливіше сам факт введення санкцій, ніж самі санкції", і в економічному плані він не бачить для них серйозних арґументів.

Колишній голова Нацбанку Володимир Стельмах заявляв раніше, що у випадку запровадження санкцій українські банки будуть змушені закрити кореспондентські рахунки за кордоном і провадити операції з чужоземною валютою винятково через Нацбанк.

Прем'єр-міністер Віктор Янукович 20 грудня заявив, що Кабінет міністрів спробує обговорити з керівництвом „FATF" можливість скасування жорстких санкцій. Рішення „FATF" означає, що сподівання Віктора Януковича про те, що початок дії санкцій буде перенесено на лютий 2003 року, не справдилися.

Як вважає уряд, таке рішення відповідало б „конструктивному підходу" України до виконання рекомендацій „FATF" та ситуації, що склалася із затримкою внесення змін до закону про „відмивання брудних грошей". Розгляд закону припинено через протистояння в парляменті.

Тим часом фракція „Наша Україна" заявила, що не підтримуватиме зміни до закону про „відмивання" грошей, оскільки вони можуть дати владі нові важелі для тиску на громадян з політичних мотивів. Верховна Рада в останні дні не розглядала жодних законопроєктів через протистояння більшости та опозиції.

Найбільше суперечок серед депутатів викликає положення закону, де йдеться про так звані „інші обставини", які дають підстави про проведення фінансового моніторингу тієї чи іншої установи, вважає науковий консультант Комітету з питань фінансів та банківської діяльности Верховної Ради Ігор Прийма.

Нарікання „FATF" стосовно українського варіянту закону стосуються повноважень органу фінансової контролі, яка, на думку, організації, має бути розширеною. Зокрема „FATF" не задовольнило положення про те, що фінансова контроля не застосовується, навіть якщо є докази того, що операція може носити характер легалізації коштів.

Бі-Бі-Сі

ТОЧКА ЗОРУ

Володимира Винниченка слід перепоховати на Україну

Софія Черняк

„Читати українську історію треба з бромом – до того це одна з нещасних, безглуздих, безпорадних історій, до того боляче, досадно, гірко, сумно перечитувати, як нещасна, зацькована, зашарпана нація тільки те й робила за час свого державного (чи вірніше – півдержавного) існування, що огризалась на всі боки – від поляків, руських, татар, шведів. Уся історія – ряд, безупинний ряд повстань, війн, пожарищ, голоду, набігів, військових переворотів, інтриг, сварок, підкопування. Чи не те саме тепер? А всередині теж те саме. Паршиві шанолюбці, національне сміття, паразити й злодії продають на всі боки, хто більше дасть... Ні української історії, ні українських газет читати без брому, валеріянки, або без доброї дози філософського застереження не можна".

Так писав Володимир Винниченко – прозаїк, драматург, художник, філософ, політичний діяч, наполегливий борець за мир та спокій на всій земній кулі у своєму „Щоденнику".

Закінчилося життя цього генія України, якого необачно відштовхнула від себе радянська комуністична система, на півдні Франції – поблизу Канн, у сільській місцевості, раптово, 6 березня 1951 року. В. Винниченко виявився ще й талановитим будівельником. Зі старої сільської пекарні вимайстрував самотужки затишну, двоповерхову, на дев'ять кімнат, зі всіма вигодами, оселю, якій дав ім'я „Закуток".

З відомих мені сучасників, після несподіваної смерти В. Винниченка, там побував літературознавець, професор, теж іміґрант з України, Григорій Костюк, який жив у США. На жаль, він недавно помер.

Довідавшись про смерть В. Винниченка, Григорій Костюк кинувся самотужки, через океан, до „Закутка", де залишилася самітня дружина Винниченка – Розалія (дітей подружжю не дав Бог) і з допомогою іміґрантської інтеліґенції зумів врятувати величезний творчий архів великого діяча, який він заповів Україні, з умовою: коли Україна стане демократичною, вільною, незалежною державою. Григорію Костюку пощастило цей безцінний архів розмістити в Нью-Йорку, в Колюмбійському університеті, де професор тоді викладав, в УВАН та ще по декотрих установах.

Як мені стало відомо, мистецький архів, тобто сотні Винниченкових картин, портретів, акварелей, натюрмортів, пейзажів, – вже знаходяться в Україні.

Маляр В. Винниченко – це окрема тема. Про це писав видатний український художник Микола Глущенко, якого я мала щастя особисто знати, – народний художник СРСР, лавреат Державної премії України ім. Т. Шевченка. Живучи у Франції, в 1927 році, разом із Винниченком, вмостившись у скелях Приморських Альп, біля Винниченкового „Закутка", вони разом малювали, і його вражала дивовижна майстерність митця-самоука. У своїх спогадах М. Глущенко писав: „Цей своєрідний підхід до натури давав виразну індивідуальність його малюнкам... Цікаво скомпоновані, з різними оброблеными малярськими плянами, вони не поступаються кращим малярам школи „Єколь-де-Парі".

Крім того, Володимир Винниченко був видатним політичним діячем – головою Генерального секретаріяту Центральної Ради України з лютого 1917 року до січня 1918 року й з листопада 1918 року до лютого 1919 року – головою Української Директорії. У 1920 році він був також головою Раднаркому УРСР.

У „Щоденнику" В. Винниченка, в томі першому (1911–1920 рр.), опубліковано світлину „Перший український революційний уряд – Генеральний секретаріят Української Народної Республіки". На ньому – вісім чоловіків. Сім з них – у цивільному одязі. Лише один – у військовій уніформі, поруч зі знайомим мені академіком Сергієм Єфремовим, знищеним, як керівник „Спілки визволення України (СВУ), сидить у військовій формі Симон Петлюра – Генеральний секретар військових справ.

Згодом у своєму безцінному тритомнику „Відродження нації", написаним та виданим ще у 1920 році, у „Заповіті борцям за визволення" у 1949 році, В. Винниченко чимало сторінок присвятить Симонові Петлюрі. У його „Заповіті" читаємо: „Центральна Рада не могла сформувати уряду не з нестачі відповідних людей і це... смішно сказати, через відсутність дорослих людей... Тому, коли приїхав у Київ з фронту С. Петлюра, як делеґат якоїсь військової частини російської армії, і заявив, що він бажає повернутися до соціял-демократичної партії, я ... ввів його до Центральної Ради, а Центральний Комітет с-д партії, за моєї поради, висунув його кандидатом на посаду Генерального секретаря військових справ (доки знайдеться кращий кандидат), просто того, що він носив військову форму...". До кінця свого життя В. Винниченко не міг собі цього подарувати.

Досі могила генія України Володимира Винниченка та його дружини Розалії є в селищі Мужені, на півдні Франції, біля Канн. От кого необхідно перепоховати до центру України, до Києва, і я певна, народ України одностайно це підтримає та буде вдячний!.

І наостанок про Винниченка: у 1965 році відомий український критик Іван Дзюба у своїй доповіді виголосив: „А як без Винниченка бути з історією української літератури?" Це треба знати.

Софія Черняк, відомий автор публіцистичних і художніх творів, від 1930-их років працювала у ряді українських газет і видавництв, тепер живе у Лангорн, Па.

Чи все гаразд з правами людини в Україні?

Уже чотири роки в Україні діє інститут Уповноваженого Верховної Ради з прав і свобод людини. За цей час до його бюра звернулося понад 250 тисяч осіб. Серед них – пенсіонери, інваліди, в'язні, службовці. Є навіть депутати. Від них надійшло 950 заявок. В основному народні обранці скаржаться на порушення їхніх громадянських (50 відсотків) та особистих (26 відсотків) прав. Стосовно ж політичних, то так вважають 3 відс. депутатів від тих, хто вдався до допомоги апарату Уповноваженого. У зв'язку з Міжнародним днем захисту прав людини, який відзначається 10 грудня, і 54-ою річницею прийняття Генеральною асамблеєю ООН Всесвітньої декларації, Уповноважений ВР з прав і свобод людини Ніна Карпачова відповіла на декілька запитань київського тижневика „День" з 10 грудня. Найважливіші уривки цієї розмови пропонуємо нашим читачам.

– У якій сфері в Україні найбільше порушують права людини?

– У 55 відсотків випадків порушуються громадянські права, і серед них переважно – право на судовий захист. Якщо в минулому році правом на судовий захист було знехтувано у 40 відсотків порушень громадянських прав, то у цьому році вже в 60 відсотках випадків. До того ж, у 23 відсотках право порушується правоохоронними органами. Люди скаржаться на тяганину слідства, незаконне затримання, недбале ставлення. Кожен ранок омбудсмана починається з того, що я довідуюсь про черговий випадок фізичного знущання при затриманні. Останній випадок, на мій погляд, просто жахливий. Підозрюючи 18-річного юнака в крадіжці комп'ютера, працівники правоохоронних органів Тернопільщини затримали його, і хоч на сьогодні повністю доведено його невинність, він вже повний інвалід. Це результат тортур, застосованих до нього в міліції. Я вже не кажу про тортури голодом. Ми звертались до парляменту, до попереднього прем'єр-міністра з проханням додати гроші на утримання людей в приміщеннях попереднього слідства і тюрмах. Додали 255 мільйонів гривень.

– Якою мірою бідність судових інстанцій впливає на їхню об'єктивність?

– Дуже впливає. Недостатнє фінансування судів вже є порушенням прав людини, тому що вона не може захистити себе в цій інстанції. Факти внутрішньої корпоративности суддів для України, на жаль, не рідкі. Але в той же час серед суддів є багато чесних і непідкупних. В усіх цивілізованих країнах найкращий захист здійснюється саме через суди, тому наше завдання підтримати їх сьогодні і забезпечити професійними і моральними кадрами.

– Уже півтора року діє новий Кримінальний кодекс. Яке його практичне значення?

– Відбулася декриміналізація статтей кодексу, що зробило українську кримінальну політику гуманнішою. Але тільки на рівні писаного закону. У вічі впадає багато недотягнень, наприклад, з тими ж тортурами – в статті не визначений суб'єкт, а це фактично означає, що статті як такої нема, адже застосовувати її неможливо.

– Останнім часом багато говорять про проблему торгівлі людьми і про незахищеність біженців в Україні. Як вирішує ці проблеми Уповноважений з прав людини?

– Проблема протидії торгівлі людьми для нас є пріоритетною. Найголовніше, що ми вже змогли прорвати бльокаду мовчання. Колись казали, що у нас немає цензури, немає сексу, немає і торгівлі людьми. Тепер у міністерстві внутрішніх справ кажуть, що немає й тортур. Але все ж змушені погодитись з тим, що українськими дівчатами торгують за кордоном. У нас уже існує відповідний закон, координаційна рада випрацювала другу державну програму щодо запобігання торгівлі людьми до 2005 року. Є й позитивні результати. Але те, що цією проблемою опікується лише міліція, на мій погляд, є помилкою. Треба залучати до цього й прокуратуру, тоді ми зможемо домогтися кращих результатів.

Щодо біженців, то Україна в цій справі дуже гостинна – ми надали статус біженців трьом тисячам осіб. А це більше, ніж в Польщі, Білорусі та Росії. Звичайно, у нас є певні негаразди в цій сфері. Наприклад, нещодавно в Прикарпатті відбувся бунт нелеґальних міґрантів, які прагнуть отримати офіційний статус біженців. Я там побувала, попросила прикордонників надати їм аналітичні матеріали для ознайомлення.

До речі, прикордонники їх годують з власного бюджету, оскільки на годування нелеґальних міґрантів кошти не передбачені. Гроші знаходяться тільки на депортацію. Зле, що в нас немає міґраційної служби, яка взяла б на себе вирішення проблем, пов'язаних не тільки з чужоземцями на нашій території, а й з українцями за кордоном. Адже процеси міґрації з кожним рокомпожвавлюються.

– Нещодавно порушувалося питання створення реґіональних омбудсманів. Як Ви ставитесь до цієї ідеї?

– В Україні є реґіони, в яких у місцевій пресі не знайдеш словосполучення „права людини". Тому, звичайно, реґіональна проблема існує. Але от поляки, наприклад, теж маючи унітарну державу, вирішили, що реґіональні омбудсмани їм не потрібні, оскільки тоді будуть іти подвійні звернення, а люди скаржитимуться головному уповноваженому ще й на місцевого.

Під час парляментських слухань я наголосила на тому, що в деяких реґіонах ми будемо створювати свої представництва, але за гнучким принципом – попрацювали півроку-рік в одному реґіоні, переїхали в інший і т.д. В цих представницьких місіях обов'язково будуть люди, що займатимуться виключно захистом прав журналістів, правом на свободу слова і на інформацію.

З кінцем року

Чи це час минає, чи минаємо ми, однак у прожите годі повернутися, годі в ньому щось змінити, поправити, вдосконалити. Залишається хібащо відкрити серце перед тим, що стукає в наші двері. І ми це робимо – кожний Новий рік ми пов'язуємо з новими добрими надіями, а вже з них виростають конкретні пляни і зусилля, спрямовані на розв'язання різних суспільних завдань, досягнення вищої якости життя, миру і стабільности. В цілому людство виказує виразну волю до поступу в усіх важливих ділянках буття, хоч, звичайно, чимало енергії доводиться витрачати на проблеми, успадковані від останнього і попередніх років. Ось американська преса вміщує фотографії архітектурних макетів, з яких буде вибраний остаточний проєкт відбудови зруйнованого в трагічний день 11 вересня Світового торговельного центру. Вони вражають не стільки творчою фантазією, скільки саме волею до відновлення краси і величі Нью-Йорку. І це скріплює наші надії, розпогоджує небо на майбутнім.

Або уважно прочитаймо у цьому числі нашого тижневика висліди опитування громадської думки в 44 країнах, зокрема й в Україні, здійсненого авторитетним американським Дослідницьким центром „Pew Global Attitudes Project". Сухі цифри відсотків подають важливі і промовисті узагальнення, створюючи оптимістичний настрій краще і переконливіше, ніж деякі партійні програми. Наприклад, за десятиріччя державної незалежности, тобто від 1991-го до 2001 року, в Україні удвічі збільшилася кількість громадян, які задоволені зі свого життя, а серед представників молодшого покоління, українців від 18 до 34 літ, таких виявилося аж 26 відсотків. Отже, йдеться про глибокі і позитивні зміни в українському суспільстві, про те, що люди входять в смак власної відповідальности за своє життя, за успіхи і невдачі. Навіть те, що 67 відсотків громадян України вважають однією з найгостріших проблем в країні злочинність, а 63 відсотки опитаних – корупцію, свідчить про здорове невдоволення, тобто про рішуче неприйняття сьогоднішніх вад суспільства, і з цього неприйняття, ми певні, випливе відповідне політичне наставлення народу, випливуть завтрашні конструктивні зміни.

Недоліків в Україні немало, але ми іноді, пильно вдивлячись у них, з-за дерев, як то кажуть, не бачимо лісу. Щоб охопити ціле явище, треба трохи відійти, й тоді одержимо загальну панораму – з першим пляном, з деталями, але також з перспективою. Якщо спостерігати політичне, соціяльно-економічне, господарське життя сьогоднішньої України так би мовити, обличчя в обличчя, то хочеться негайно відвернути погляд – так багато там різних протистоянь, багато такого, що називається політиканством, а не справжньою політикою. Тим часом з того видимого хаосу, з трясовини владолюбства, славолюбства і грошелюбства помалу, але невпинно постають обриси цілком нових підходів до суспільного життя, до обов'язків влади, до прав і свобод громадянина. І те, що скорумпована частина державно-політичної верхівки переконує сама себе, нібито вона „перемогла" партії, рухи і бльоки демократичного спрямування, не нині, то завтра виявиться „пірровою перемогою" – демократія в Україні не тільки візьме верх, але, цілком можливо, збагатить політичний досвід посткомуністичних країн новою якістю опозиційних сил. Дуже подібно до того, що складна і нелегка ситуація в державі підводить провідників різних і навіть протилежних партій до тієї межі, на якій вже нема сенсу відгороджуватися партійними програмами, а належить усвідомлювати себе обранцями єдиного українського народу, який чекає і який заслуговує на добрі зміни в 2003 році.

Тож побажаймо таких змін Україні, Америці і всьому світові, а собі – не лише пильної і критичної уваги до подій на плянеті, але й доброзичливости, готовности активно сприяти справі миру і прогресу людства.

З Новим роком!

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про стару говірку із колядою

Знову прийшов час колядування, а власне кажучи, чи це справді „час колядування", чи ще один час збірки гроша при нагоді колядування? Бо де б ви не зустрілися з колядою, з цією святковою, що примушує різні групи осіб, старих і молодих, із різних організацій, мандрувати від хати до хати, де живуть українці, і не так дуже й співати, як радше простягнути руку зі списком, до якого господарі мусять вписатися і дати свою лепту.

Так було від часів, які ми собі пригадуємо, і так це відбувається і сьогодні. І як це було завжди та далі є – одна коляда лунає справді щиро і гарно, інша – менш гарно, але у кожної групи колядників є обов'язково список, у який треба вписати своє прізвище та суму подарованих грошей. А відтак „колись", у майбутньому, побачите на сторінках української преси довжелезні списки усіх, що дали „на коляду" зі сумою та ціллю, на яку вони зложили свій даток.

І так іде рік за роком, одне Різдво за другим, та нічого у цій нашій традиції не змінюється.

Спостерігаючи цю нашу особливу традицію, ми запитуємо, чи й справді головною метою коляди є збірка грошей, а не хвала Новонародженому? Це питання особливо актуальне у нашому сьогоденні, коли ми живемо у чужій країні, яка хоча прийняла нас до себе, але таки є чужою. Це питання особливо актуальне, бо з кожним роком меншає число тих, що вміють колядувати, а більше тих, що тільки простягають аркуш для підпису і отримання певної суми.

Це явище спостерігаємо постійно тут, на землі Вашінґтона, де з т. зв. колядою ходить вже друге чи третє покоління. Рідко ці молоді люди здають собі справу з того, що колядування, а не збірка гроша, навіть на найбільш шляхетну ціль, є найважливішим обрядом поширеним в нашому народі від давніх давен. При тому частина нашої громади святкує за новим стилем, а частина за старим, що безумовно применшує справжній чар колядування не через збірку грошей, а через наш старий і гарний звичай. Здається, що ми зайшли у „сліпий" кут з нашим колядуванням у Різдвяний час. Але чи тільки ми, тут живучи, в чужій країні? Питаємося у родовитої львів'янки, та ще й до того молодої, як виглядає колядування в Україні. І (о, диво!) довідуємося, що ходять по хатах у Львові колядники, але і там завжди колядування пов'язане із грошовими датками на якусь конкретну ціль.

Чи справді не можна на сьогодні знайти колядників, які колядують таки задля самої коляди тільки для радісного вітання новонародженого Ісуса? На це відповіла мені молода львів'янка, що від давніх-давніх часів привітом колядників було: „Коляда, коляда, дайте дядьку п'ятака"... Значить, навіть у радісному колядуванні не є можливим позбутися матеріяльного підходу, бо він побутує у цьому предавньому прислів'ї.

О–КА

Помер Михайло Терпак

Михайло Терпак, один зі засновників міжнародніх радіопрограм в часі „холодної війни", помер на 85-му році життя, 2 грудня, у Ферфаксі, Вірджінія, де проживав зі своєю родиною. М. Терпак заснував український відділ Радіо „Свобода", а відтак став українським керівником „Голосу Америки".

М. Терпак народився в Пенсильванії, але виростав в Україні, в Карпатах, в роки, коли його родина повернулася з еміґрації до США. Він закінчив гімназію в Ужгороді, у 1938 році. Перед початком Другої світової війни учителював та був директором школи у родинному місті Гайдоші, біля Ужгороду. Коли його хотіли взяти до мадярського війська, що в тих роках окупувало Закарпаття, як громадянин США, в 1940 році повернувся до США. У Нью-Йорку М. Терпак зголосився добровільно до американської армії.Там він захворів на малярію і в 1943 році був звільнений з війська. Після Другої світової війни, працюючи, М. Терпак здобув ступінь бакалавра зі східньоевропейських студій в університеті Нью-Йорку, а відтак маґістра зі слов'янських мов і літератури в Колюмбійському університеті в 1950 році. В 1947 році він одружився з Любою Ковальською.

М. Терпак посвятив свою працю боротьбі проти комунізму. Від 1952 року до 1964 він працював в американському Комітеті для свободи, який делеґував його до Мюнхену в 1954 році, щоб він там заснував український відділ Радіо „Свобода".

Св. п. Михайло Терпак

У 1964 р. М. Терпак повернувся до Вашінґтону на посаду керівника українського відділу „Голосу Америки". Свою кар'єру він закінчив на посаді директора відділу СРСР „Голосу Америки". У своїй праці він продовжив і збагатив досвід української журналістики на новій площині – засобами радіомовлення.

М. Терпак був активним членом католицької церкви у Анандейлі, Ва., співав у хорі і був членом чоловічого клюбу. Він часто робив доповіді з історії прикарпатських русинів, що були засновниками цієї церкви.

Після відходу на емеритуру захопився теслярством і перебував у товаристві своєї дружини, дітей та онуків. Написав свої спомини українською та англійською мовами, видані книжками. Він був членом УНСоюзу, Відділ 361.

М. Терпак залишив у смутку дружину Любу, з якою жив 55 років, четверо дітей і 10 онуків.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ДВА ЛИСТИ З ОДНІЄЇ ПРОБЛЕМИ

Вшанування О. Омельченка було організоване невдало

Дізнавшись про те, що Український Інститут Америки плянує вшанувати київського міського голову Олександра Омельченка за його досягнення, щоб підвищити загальну свідомість про Україну та відзначити її місце, як держави, я дуже хотіла підтримати цей захід. Саме тому моя київська юридична канцелярія була корпоративним спонсором цього заходу, і я доклала максимум зусиль для того, щоб бути присутньою на ньому, прилетівши для цього з Києва.

Сказати, що я дуже жалкую про те, що зробила, це значить нічого не сказати. Хоча бенкет у готелі „Плаза" 9 грудня був вишуканим та чудово приготованим, як і всі інші бенкети у „Плазі", все інше з тієї „святкової вечірки" залишилось у пам'яті з інших причин: замість того, щоб вшанувати О. Омельченка, нагородивши його поважною нагородою Українського Інституту Америки „Людина року" та поліпшити наставлення щодо місця України як держави, захід 9 грудня зробив зовсім протилежне.

Те, що сталося у „Плазі" того вечора – організований цирк мимрення та виступів у власних інтересах організаторів, жахливий переклад, хаос у процедурі та шумна, п'яна, невихована і груба публіка – повинно турбувати членів українсько-американської громади, які так сильно бажають бути учасниками відновлення та відродження України, тому що вечір 9 грудня зробив більше зла, ніж добра.

Як фахівець з українсько-американських питань, яка відвідала сотні таких бенкетів та формальних прийнять впродовж моєї 25-річної кар'єри як міжнародного корпоративного юриста, я ще ніколи не була присутньою на заході, що був настільки невміло організований, настільки безпорадно проведений і з такою неуважною публікою, яка не піддавалася контролі. Я ще ніколи не була присутньою на такому дивному і бездарно організованому „спектаклі" – ані у Києві, ані в інших містах України, де я відвідувала десятки таких заходів впродовж останніх 12 років.

Не перший раз у моєму житті – американки чужоземного походження – мені було соромно за неправильну поведінку імігрантів, сповнених благих намірів, але це вперше, коли я була принижена у професійному пляні у присутності представників західних компаній, чиї чужоземні інвестиції так необхідні Україні. Мало хто знає, про це так, як знаю я, наскільки важко зацікавити західні фірми в Україні. А деякі з компаній, що були переконані прийти в Україну останніми роками, теж були присутні того вечора, 9 грудня, у Нью-Йорку, для чого їм потрібно було докласти багато зусиль. Шкода, заподіяна неукраїнським гостям на тому заході, є значною.

Коротко кажучи, неповажна поведінка у готелі „Плаза" того вечора є непристойною для групи людей, які так бажають, щоб решта країн світу сприймала їх поважно. Існує іронічна схожість між характером заходу Українського Інституту Америки 9 грудня та стереотипною реакцією щодо репутації України – неупоряджений рух без керівництва, від чого Україна так хоче позбавитись.

Ярослава Зелинська-Джонсон,
керівний партнер „Алтгаймер і Грей",
Київ

* * *

Ініціятива Українського Інституту Америки визнати заслуги посадника Києва Олександра Омельченка і надати йому звання „Людина року" заслуговує на увагу та признання. Бенкет, влаштований з цього приводу в готелі „Плаза", безперечно, дав можливість відзначити досягнення України за коротке десятиліття незалежного розвитку країни попри численні труднощі, успадковані від радянської системи.

На жаль, благородні цілі Інституту загубилися увечорі 9 грудня. Ряд недоречностей, як, наприклад, повна відсутність протокольних звичаїв та поведінки, перетворили зібрання на кшталт місцевого базару. Найпримітніше те, що не було представників міста, штату чи федерального уряду, не було також і неукраїнської преси, що, як виявилося в даному випадку, мабуть, було цілим щастям. Серед інших відхилень від загальноприйнятих процедур помітна була відсутність належним чином представлення головного офіційного гостя та урочистого надання офіційної нагороди і подарунку, як це робиться за протоколом. Без сумніву, вся процедурна сторона на цьому вечері потребувала кращої організації і координації.

Загалом, той особливий вечір, який мав на меті покращити образ України у світі, на жаль, не виправдав сподівань. Скоріше ще раз нагадав, як багато слід працювати для поліпшення образу самої Української діяспори. Недоречності того вечора занепокоїли й, можливо, відштовхнули багатьох українських і неукраїнських професійних і бізнесових гостей від поширення взаємин з Україною, та, мабуть, здивували членів київської делегації, які пізніше дипломатично відгукнулися про вечір як „дуже емоційний та енергійний".

Можу лише сподіватися, що святкування події „Людина року", в усякому разі, продемонструвало, що „проблема образу" України зачіпає не тільки материк, але й ці береги також, і поліпшення його потребуватиме серйозної аналізи тут, у діяспорі.

Вважаю, що наша українська громада в Америці повинна працювати над розвитком поваги до себе й до інших, що є необхідним для плідної участи в реальному світі, для того, щоб бути ефективним посланцем України у світі.

Марта Фаріон,
Чикаго

Дякуємо за дарунок

Висловлюємо сердечну вдячність Володимирові Жилі (Лабок, Тексас) за подаровану Інститутові досліджень діяспори книгу Петра Сороки „Володимир Жила. Життя та творчість".

Ігор Винниченко,
директор інституту, Київ

Дитяча могила на березі Хоролу

Діти Полтавщини вшанували пам'ять померлих з голоду ровесників.

На високий берег тихоплинного Хоролу листопадового дня з усіх куточків Миргорода йшли діти. Вони несли квіти на могилу своїх ровесників, замордованих більшовицькими катами. Сюди з найвіддаленіших сіл Миргородського, Бачинського, Хорольського та інших районів Полтавщини у роки комуністичного режиму звозили дітей розкуркулених, висланих, розстріляних „ворогів народу".

У невеликому похмурому приміщенні перебувало багато українських смертників – русявих Іvасиків та чорнявих Катрусь – зів'ялий цвіт української нації. Увесь той пагорб був покритий кісточками замордованих діток. Люди знайшли це поховання випадково, тому що місцеві більшовики його „замаскували" під... сміттєзвалище. Люди стояли біля Каменя Скорботи. Ридали церковні дзвони, священик читав молитву, хиталося море оповитих сумом дитячих оченят.

Наша юнацька організація у листопаді провела місячник пам'яті жертв Голодомору. Ми видали книгу „Тридцять третя сльоза", яку подарували всім шкільним і державним бібліотекам Миргородщини. На вічі-реквіємі було майже 1000 дітей, які поклали квіти і від українців Америки, зокрема від Комітету допомоги Україні.

Ганнуся Сазанська,
студентка Полтавського
педагогічного університету

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Ще про 50-ліття Союзівки

Як вже „Свобода" писала (ч. 48), 23 листопада урочисто відсвяткувалося 50-ліття нашої оселі Союзівка. На завершення ювілею подаємо декілька фотографій з відзначення цієї події.

Фото: Р. Луків, Я. Кулинич, І. Яросевич

Предсідник УНСоюзу Стефан Качарай і ведучий вечора Нестор Олесницький.

Довголітні і віддані члени УНСоюзу д-р Стефанія і д-р Роман Барановські

Головний секретар Христина Козак.

Головний доповідач вечора Роман Кизик.

Стіл з гостями з Кліфтону, Н. Дж. (зліва сидять): Марія Кукуруза, Анеля Касієненко, Зірка Могуча, (зліва стоять): Маруся Проскуренко-Вельгаш, Степан Вельгаш, Мирон Кукуруза, Стефан Касієненко, Том Гаврилко, Володимир Могучий.

Працівниця з Головної канцелярії УНСоюзу Ліда Цяпка з чоловіком Орестом.

Головний уряд УНСоюзу

Владика Лостен...

(Закінчення зі стор. 1)

В усякому непорозумінні, у всякій незгоді хтось один мусить виявитися толерантнішим, терпеливішим, нести в собі мир Христовий. І тоді й видима Церква буде одна. Я дуже хочу, щоб вона була, і називаю її Українською Православно-Католицькою Церквою.

– Чи піддається об'єктивній аналізі питання, яка зі сторін виказує більшу толерантність і терпеливість – східня чи західня?

– Минулого тижня я слухав радіорозмову з Преосвященним Кирилом, Єпископом Смоленським. Він говорив про ситуацію в Російській Православній Церкві у зв'язку з гіпопетичною візитою до Москви Святішого Отця Івана Павла Другого. І висунув таку дивну умову: Папа приїде до Алексія Другого тільки тоді, коли Ватикан назавжди відмовить Українській Греко-Католицькій Церкві в її домаганні патріяршого устрою. Це приклад нетерпимости, яка є чужою Христовій Церкві.

– Її, цю нетерпимість, можна висновувати ще з візантійських часів, з психологічних різниць між Сходом і Заходом і різного церковного-суспільного досвіду?

– Ні, вона походить з традиційних російських претензій на провідну ролю в світовому православ'ї. Росіяни ще в більшій мірі, ніж греки, ототожнили релігію і державу. Росія – це православ'я, православ'я – це Росія. Все решта не має для них значення, навіть історично близькі українці. Якщо вони не належать Москві, то не мають жодної вартости. Позиція римського Апостольського престолу є інша в самому принципі. Догма безпомильности не заважає Святішому Отцеві вислуховувати всі інші Церкви. І православні, і протестанти висловлюють йому своє бачення, свої поради. Це спілкування на теми, щодо яких ми всі погоджуємося, відтак воно відкриває двері до згоди щодо пекучих проблем, серед них – питання першости Петрового престолу.

– Ця першість, як стверджують Ваші богословські праці, не тільки не знецінює релігійного досвіду східньої частини Церкви, але відповідально дбає про його збереження. В чому його вартість? Це важливо знати, оскільки ми є дітьми саме східньої половини Христової Церкви.

– Так. Наша Східня Церква є в більшій мірі містерійна. Великий Папа Інокентій Третій колись висловлював думку, що Східня Церква несе в собі чисто духовний бік християнства, є переважно Церквою Святого Духу. Ми, східні християни, маємо глибоку віру, ми спочатку віримо, відтак намагаємося зрозуміти, пояснити. У Західній Церкві людину треба спочатку переконати, а вже потім вона буде вірити. Тому й не дивно, що Ісус прийшов на Сході. Він сказав простим риболовам: „Ходіть за мною". І ті повірили Йому, кинули все і пішли, а вже потім пізнали, що він є не тільки Сином Людським, але й Сином Божим. І ми, услід апостолам, спочатку віримо. До того ж, розум не годен всього пояснити. Разом з тим Східня Церква переважно жила і живе минулим. Західня активніше дивиться і йде вперед, іноді аж зашвидко.

– В цьому році минуло сорок літ від початку Другого Ватиканського собору. Як його рішення вплинули на життя Церкви?

– То був надзвичайний собор, що дав поштовх до відновлення сили Церкви, її здатности сміливо приймати виклики часу і достойно відповідати на них, зокрема на соціяльні проблеми людства. Папа Іван XXIII закликав цілу Православну Церкву: говоріть з нами, будьте з нами. Собор, як відомо, висловив признання нашій Церкві, частина якої перебувала у катакомбах в підсовєтській Україні, а частина діяла в західній діяспорі. Саме ті рішення і створена ними загальна атмосфера допомогла нашій Церкві вийти з підпілля сильною, організованою, відчути себе потрібною життю, знайти в ньому своє місце. Сьогодні УГКЦ має свій Синод, законодавне тіло, і відчуває себе Церквою загальноукраїнською. Цим пояснюється перехід її керівного центру до Києва, столиці незалежної Української держави. І якщо ви запитаєте мене про визнання патріярхату нашої Церкви, то я наперед скажу, що це не є проблемою. Ще за життя Великого Ісповідника Віри Йосифа Сліпого ми схвалили цей його історичний почин. Не створили патріярхат, а схвалили його як реальність, як факт. І не треба чекати, щоб хтось прийшов і сказав: „Нате вам патріярхат". Бо він уже є, він діє. Ми маємо Патріярха Любомира. Бо ми маємо інші історичні умови. Я щиро підтримував Патріярха Йосифа, але також розумів тоді, чому вищі чинники у Ватикані такі нерішучі – бо ми не мали власної території, власної держави. Патріярхат мусить діяти у своїй країні. Ось чому тоді панувало таке напруження. Я пригадую, як Папа Павло VI був готовий надати Верховному Архиєпископові УГКЦ Йосифові приватний титул Патріярха. Але той твердо відмовився: „Це потрібно не для мене, а для українського народу". У грудні 91-го я сказав собі: ми маємо державу, маємо президента, маємо патріярхат. Наша Церква налічує майже сім мільйонів вірних, вона є найбільшою між Східними Католицькими Церквами.

– І ще одне запитання. Хто, Ваше Преосвященство, мав найбільший вплив на Ваш світогляд, на Ваше внутрішнє життя, на самий характер світовідчування?

– Тут треба було б називати багатьох людей, починаючи від мами, від того враження, яке викликали в серці щоденні молитви у батьківській хаті, щонедільні церковні відправи. Багато дала мені богословська наука, книжки про життя святих. Але щодо глибини світогляду і релігійного світовідчуття незаступимим моїм учителем і духовним батьком був Архиєпископ Константин Богачевський. Він мене висвячував і вчив, як жити, як служити Церкві і людям. Церква заповнювала все його життя. Крім Церкви, він на мав часу ні для чого. Я дуже бажав перейняти від нього його головне правило: молися так, мовбито все залежить від Бога, і працюй так, мовбито все залежить від тебе. Владика Константин допоміг мені зрозуміти, що в житті найважливіше – бути доброю, люблячою людиною, і я щасливий, що ця наука великою мірою стала моєю життєвою практикою.

Розмову з Владикою Василем Лостеном
вів Петро Часто
Фото: І. Яросевич, Дж. Морс

Владика Василь Лостен

Створена Святославом Гординським в 1925 році ікона Архангела Михаїла.

Пентакостаріон (Тріодь цвітна) – стародрук Фіоля 1491 року.

Загальний вигляд Українського музею-архіву.

На урочистому відзначенні 25-ліття інтронізації Владики Василя Лостена.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Перша зустріч після прощання

НЬЮ-ЙОРК. – Наукова конференція, присвячена пам'яті Григорія Костюка, відбулася 1 грудня в приміщенні УВАН. Це перше наукове зібрання в пам'ять відомого літературознавця, члена УВАН, закордонного члена Національної Академії Наук України (НАНУ) Григорія Костюка, котрий відійшов у вічність 3 жовтня цього року, не доживши до свого 100-ліття лише 22 дні. „А так хочеться дістатися до тієї вершини, що зветься століттям", – писав він у листі до академіка НАНУ, директора Інституту літератури імені Шевченка Миколи Жулинського 26 грудня 2001 року. Власне, це цитата з книги „Літературно-мистецькі перехрестя/паралелі", яка щойно побачила світ у Києві й підготовлена до друку спільними зусиллями УВАН й НАНУ. Презентація її відбулася на науковій конференції пам'яті Г. Костюка.

„Ми неймовірно поспішали, прагнучи встигнути видати цю надзвичайно цінну книгу до 100-річчя Григорія Олександровича, й мріяли, щоб він сам перегорнув її сторінки в день свого ювілею, але, на жаль, не встигли", – сказав на конференції пам'яті автор вступного слова до книжки академії М. Жулинський.

До наукового збірника ввійшли праці Григорія Костюка, які охоплюють його 50-літню діяльність. Зокрема статті про М. Вороного, О. Грищенка, О. Олеся, М. Плевака, П. Филиповича, М. Хвильового, а також про основні тенденції історико-літературного процесу в Україні та діяспорі. Процесу, який Григорій Костюк завжди вважав „двоколійним".

Григорій Костюк прожив драматичне, але яскраве й насичене життя. Власне, про його діяльність в Україні вже написано наукову дисертацію. А його персональні архів та бібліотека, які передано до України, викликають у дослідників величезне зацікавлення. Про це на конференції говорив директор Національного музею Т. Шевченка в Києві, доктор філологічних наук Сергій Гальченко, який неодноразово зустрічався з Г. Костюком.

Президент УВАН Олекса Біланюк розповів на конференції про Григорія Костюка як активного члена УВАН, голову Винниченківської комісії, завдяки якому основну спадщину Володимира Винниченка було перевезено з Франції до США й таким чином врятовано. Про це розповіла теж архівар УВАН Тамара Скрипка.

Про Г. Костюка „Як дзеркало української діяспори" говорила член УВАН Марта Тарнавська. Професор Радґерського університету Мирослава Знаєнко, згадуючи Григорія Костюка, як наставника й порадника молоді, підкреслила його проґресивність – рису, що завжди притягала до нього молоде покоління.

Свої спогади про письменника й науковця надіслали також голова НТШ Лариса Онишкевич та член УВАН Микола Французенко, котрий тривалий час працював в радіо „Свобода".

Численні присутні мали нагоду ознайомитися з виставкою матеріялів та документів з архіву УВАН, присвячених життю й діяльності Г. Костюка.

Наукова конференція вийшла надзвичайно родинною. І не лише тому, що такий тон задав спогад про батька сина Григорія Костюка, Теодора, який сказав чудову фразу: „Батько дав мені найголовніше – власний взірець, як треба жити...". В товаристві Г. Костюка усім завжди було привітно й затишно, немов би серед родини вдома. Й навіть тепер, коли він пішов від нас, на вечорі пам'яті не полишало відчуття, що він десь поруч, він з нами.

Прес-служба УВАН

90-річчя Сестер-василіянок у США

ЧИКАҐО. – З нагоди 90-річчя згромадження чину Сестер св. Василія Великого, українська громада міста величаво відзначила цю подію. Святкування відбулися 20 жовтня в українській католицькій катедрі св. о. Миколая з участю церковної ієрархії, священиків і мирян, які здалека і близька позїздились, щоб відзначити працю Сестер-Василіянок, зокрема їхню 60-річну діяльність в школі при катедрі св. о. Миколая. Дівчатка в гуцульському одязі на бенкеті з тієї нагоди передають вітання і квіти Сестрі-Провінціялці Доротеї-Анні Бусовській.

Дмитро Чижевський - оборонець історичної правди

ТОРОНТО. – 22 листопада в залі Канадсько-української мистецької фундації відбулася чергова публічна лекція „Дмитро Чижевський: кому належить Київська Русь?", що її організувала до 25-ліття від дня смерти всесвітньо відомого славіста проф. Дмитра Чижевського управа Наукового Товариства ім. Т.Шевченка Канади. Цього разу доповідачем був професор Ярослав Розумний з Вініпегу. Його лекцію спонзорували дві українські установи Монреалю – Відділення НТШ і Клюб професіоналістів – та дві установи Отави – Відділення НТШ та катедра українських студій. Доповідь стосувалася кількох проблем, пов'язаних з англомовним перекладом німецькомовної праці Д. Чижевського „Порівняльна історія слов'янських літератур" (1968). Проф. Я. Розумний висвітлив цю проблему в широкому контексті, що виходив поза часові межі Київської Русі, порушивши кілька важливих проблем: антинаукове використання термінів Русь, Росія, Україна; образливо неґативне ставлення до слов'янознавства багатьох американських славістів; приналежність культури київського середньовіччя та початків російської (великоросійської) літератури та ін. Актуальність теми він поширив і на наш час, пов'язавши її з президентським указом про святкування 350-річчя Переяславського договору у 2004 році та „узгіднюванням" шкільних підручників історії України й Росії.

Коротко зреферувавши основні науково-викладацькі віхи життя Дмитра Чижевського, проф. Я. Розумний перейшов до аналізи загальнонаукової атмосфери у славістичних відділах університетів Америки, головно США. Маленька ремарка перед висвітленням основної проблеми лекції Я. Розумного була напрочуд важлива. Так, за прикрими спостереженнями славіста д-ра Вашінґтона Донела, автора статті „Slavistica in USA" (1999 р.), „Слов'яни в Америці є останньою меншинною групою, яку можна безкарно кривдити".

Позиція Д. Чижевського стосовно спадщини Руси була ясною: „староруська література є літературою київською, а тим самим українською", наголошував Д. Чижевський студентам відділу російської літератури Гарвардського університету. Після татарських нападів у XIII столітті політичне й культурне значення Києва занепало. Багато літературних пам'яток пропало, а ті, що збереглися, то виявилися не на своїй батьківщині, а на півночі. Територія Київської Руси перейшла під володіння Польсько-Литовського комонвелту, а на північному сході оформлювалась Московська держава.

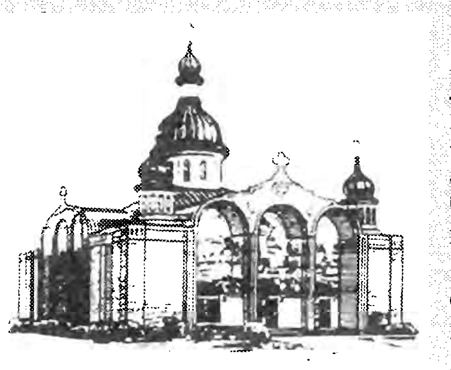
У своїй історії російської літератури, говорив доповідач, Д. Чижевський писав, що між XI –XIII століттями роля великоросіян у східньослов'янській літературі „була незначною й ледве творчою". В XIV – XV століттях переписувачі Московщини продовжували копіювати київські книги. Слід зазначити, що авторами й переписувачами на Московщині того часу рідко були етнічні росіяни. Поширеним було переманювання або й викрадання освічених українців, греків, інших сусідів, з числа переважно ченців, які поширювали культуру й освіту в Московщині. Давня російська література, на його переконання, не мала свого національного обличчя.

Під кінець лекції науковець поділився з присутніми цікавим і промовистим фактом, який засвідчував громадянську позицію Д. Чижевського. У серпні 1968 року у Празі відбувався Міжнародний конгрес славістів. Д. Чижевський мав доповідати про східньослов'янське бароко. Вчений вийшов до трибуни, але виголошувати доповідь відмовився у знак протесту проти замовчування його праць і його імені в СРСР. А через тиждень радянські війська на танках увійшли в Прагу...

Після доповіді проф. Я. Розумний відповів на численні запитання присутніх.

Богдан Михайлишин,
член НТШ Канади

Різдвяна радіопрограма з Парми

ПАРМА, Огайо. – На Різдво, у вівторок, 7 січня 2003 року, український православний собор св. Володимира в Пармі, Огайо, передаватиме Різдвяну Службу Божу безпосередньо від 9-ої год. до 11-ої год. ранку з радіостанції „WERE 1300 AM". Ця щорічна програма собору св. Володимира є для старших і хворих парафіян, які не можуть відвідувати церковні відправи. Відправлятимуть Службу Божу священослужителі катедри, співатимуть два парафіяльні хори. Також у катедрі відправлятимуться у понеділок, 6 січня, о год. 7:30 вечора, Велике Повечір'я і Утреня.

Середовище УГВР відзначило 60-ліття УПА

НЬЮ-ЙОРК. – Заходами Середовища Української Головної Визвольної Ради (УГВР), 1 грудня у домі НТШ відбулась конференція, присвячена 60-літтю УПА.

Голова Середовища УГВР Євген Стахів повідомив, що Президент України Леонід Кучма привітав вояків зі святом УПА, а Віктор Ющенко взяв безпосередню участь у святкуванні і відкритті пам'ятника командиру УПА Дмитрові Клячківському у Рівному.

Член-засновник УГВР д-р Мирослав Прокоп накреслив картину повстання УПА, яка була формацією українського народу під час гітлерівської і більшовицької окупацій. Доповідач підкреслив, що ні гітлерівській Німеччині, ні більшовицькій системі не вдалося зламати коріння українського національного опору, який продовжили шістдесятники і Гельсінська спілка.

Ірина Козак з Мюнхену, учасниця УПА, говорила про характер боротьби УПА, подала цікаві розповіді про життя в УПА.

Ростислав Хом'як, який тривалий час живе в Києві, говорив на тему „Сучасна Україна зблизька". Доповідач цікаво розповів про партійно-політичні течії, різні клани, їх силу і можливості. Подекуди ще відчутний більшовицький стиль і підхід у праці. Україна має можливості рости і розвиватись, але для цього треба наполегливо працювати.

Микола Галів

Авторський вечір О-КИ

Група пластунів з Я. Максимків, В. Баніт і ред. О. Кузьмович на вечорі фейлетонів у Монреалі.

МОНРЕАЛЬ. – 1 грудня заходами Організації Українок Канади (ОУН) відбувся авторський вечір редакторки Ольги Кузьмович (О-КИ). В домівці УНО зібралася добірна публіка, щоб заслухати декілька фейлетонів та коротких есеїв, прочитаних авторкою та молодими членками ОУК Мартою Сидор і Людмилою Королик.

Зустріч відкрила голова Відділу ОУК Ярослава Максимків, вітаючи гостю та присутніх. Про авторку та її книжку говорила Віра Баніт, імпрезова референтка ОУК, яка і була душею цієї імпрези. Приємною несподіванкою для гостей була участь групи пластунів з Монреалю, юнаків і юначок, під проводом юначки Мелодії Сербин, що прочитала фейлетон О-КИ з гумором і вмінням.

Саме цього дня відбувався в Монреалі великий пластовий ярмарок, із передсвяточними прикрасами, іграшками та іншим відповідним товаром, що зібрав численну публіку та усіх пластунів і саме там зібралася також група юнацтва, яка відвідала авторський вечір О-КИ. Воно мало свою причину, бо ж Віра Баніт, представляючи О-КУ монреальській публіці, декілька разів підкреслювала довголітню активність авторки у проводі Пласту в США.

Присутні мали нагоду після закінчення програми придбати збірку фейлетонів О-КИ „Про це і те" та дістати від авторки підпис. При каві та солодкому тепло та сердечно закінчилася ця зустріч із гостею з Нью-Йорку, яка вже понад 20 років є членом редакції „Свободи" та вміщує там щотижнево свої фейлетони циклу „Про це і те".

Я. Ч.

День України в ООН

НЬЮ-ЙОРК. – 19 грудня в ООН відбувся День України як частина різдвяно-новорічних свят. Постійне представництво України при ООН повідомило, що в ООН вперше цілий день був присвячений українській культурі. Група дітей з Філядельфії представила Різдвяний вертеп під супровід жіночого квартету „Голубка". Увечорі хор „Думка" з Нью-Йорку виступив у головній залі ООН з концертом колядок і щедрівок. У програмі свята взяли участь мистці Алла Куцевич, Галина Ціхоцька, дуети – сестер Лідочки і Габрієли Оросів, Юліянни й Івана-Юліяна Слуцьких і Наді та Наталі Павлишиних. Патріярх Київський і усієї України-Руси Філарет, який перебуває у США з приватною візитою, став несподіваним гостем на виступі дитячого вертепу. Наприкінці програми Патріярх Філарет зфотографувався з юними артистами.

Василь Лопух

УКРАЇНА І СВІТ

Передання архіву СРСР до України

ВАШІНҐТОН. – 20 грудня в Посольстві України відбулась церемонія передання Україні копії україномовної частини документів Смоленського партійного архіву колишнього СРСР, яка потрапила у розпорядження США після Другої світової війни. Восени 1941 року ці матеріяли були захоплені німецькими військами на території Смоленської области.

Під час відходу у 1943 році німці вивезли архівні матеріяли спочатку до Литви, а потім – до Польщі. Певна частина архіву була перевезена німцями до Баварії, де вона й потрапила до рук американців, а друга частина, що залишалася у Польщі, була згодом перевезена радянськими військами до СРСР. Матеріяли, які опинилися у розпорядженні американських військових, у 1947 році були перевезені до Сполучених Штатів, де протягом багатьох років зберігалася в Національному управлінні архівів та документації, Мериленд.

Більш ніж півстоліття американські історики, „совєтологи", соціологи та дипломати досліджували матеріяли Смоленського партійного архіву, який містить документальні свідчення того, як проводилися партійні чистки, як боролися з „ворогами народу", а також щодо інших форм та методів роботи комуністичної партії.

13 грудня 2002 року Сполучені Штати передали Російській Федерації оригінали частини Смоленського архіву.

Це стало одним з практичних результатів Конференції з питань цінностей, яка відбулася у Вашінгтоні наприкінці 1998 року („Washington Conference on Holocaust-Era Assets"), під час якої 44 держави досягли домовлености щодо пошуку та виявлення захоплених нацистами культурних цінностей та їх повернення довоєнним власникам або їх спадкоємцям.

Посольство України в США

В Америці знають і шанують О. Довженка

ВАШІНҐТОН. – Протягом грудня 2002 року увагу прихильників кінематографу у столиці Сполучених Штатів було прикуто до творчости видатного українського митця Олександра Довженка, ретроспективний показ фільмів якого відбувся у місті Вашінґтоні. Увазі вибагливої вашінґтонської авдиторії пропонувалися такі всесвітньо відомі твори видатного українського режисера, як „Звенигора", „Арсенал", „Іван", „Аероград", „Щорс", „Битва за нашу Радянську Україну", „Мічурін", „Прощай, Америка", „Перемога на правобережній Україні...". Ініціяторами та організаторами ретроспективного показу стали нью-йоркський Лінкольн-центр, компанія „Сігал філмз", український Національний центр імені О.Довженка та Посольство України у Сполучених Штатах Америки.

14 грудня 2001 року в одній з найпрестижніших заль американської столиці - в приміщенні Національної ґалерії мистецтв у м.Вашінґтоні відбулося урочисте відкриття ретроспективного показу фільмів О.Довженка, на якому виступили Посол України у США Костянтин Грищенко, віце-президент Національного центру імені О.Довженка, відомий український кінокритик Сергій Тримбач та професор Бірмінгемського університету, автор книги „Біографія Довженка" Джордж Лібер. Центральною подією цього заходу став показ леґендарного фільму „Земля" у живому супроводі відомого американського оркестру „Аллой оркестра" з міста Бостону. Творчість видатного українського режисера не залишила байдужими глядачів, свідченням чому стала жвава та довготривала дискусія, яка відбулася після демонстрації кінострічки, велика кількість додаткових питань щодо життя та мистецької діяльности Олександра Довженка, були адресовані до С. Тримбача та Дж. Лібера.

Того ж дня в Посольстві України у США відбулося урочисте прийняття з нагоди відкриття ретроспективного показу фільмів О. Довженка. Фестиваль його творчости, який вже став визначною подією в культурному житті столиці Сполучених Штатів і викликав значний інтерес у місцевої громадськости та засобів масової інформації, закінчився 29 грудня.

Посольство України в США

Пам'ятна дошка Лесі Українки

АЛЕКСАНДРІЯ, Єгипет. – Посол України в Єгипті Андрій Веселовський 13 грудня передав Александрійській бібліотеці пам'ятну дошку на честь видатної української поетеси Лесі Українки. Дошку буде встановлено на меморіяльній стіні бібліотеки, спеціяльно призначеній для вшанування пам'яті видатних особистостей, які присвятили свою творчість Єгиптові, його історії та культурі.

В урочистій церемонії передання, яка відбулася у головній залі Александрійської бібліотеки, взяли участь міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, голова Товариства української культури в Угорщині Ярослава Гортяї, генерал-губернатор Александрії Мохамед Ель-Махгуб.

У березні 2002 року український уряд передав до „української секції" бібліотеки твори Тараса Шевченка, Лесі Українки, Агатангела Кримського, довідкові, енциклопедичні, дитячі видання англійською та українською мовами.

Промовляючи у бібліотеці, А. Зленко, зокрема, сказав: „Ім'я геніяльної Лесі є близьким і дорогим для кожного українця як символ боротьби за краще майбутнє свого народу, як приклад незламности і стійкости перед складними життєвими обставинами. Саме невблаганна доля привела Лесю Українку до Єгипту. І хоча вона не знайшла тут фізичного зцілення, ваша країна, її багатюща і кольорита історія та культура дали українській поетесі величезні духовні сили для творчости".

Александрійська бібліотека, знищена полум'ям 1600 років тому, була відома тим, що, крім унікального за кількістю книжкового фонду, вона була місцем зустрічей і наукових дискусій видатних науковців, мислителів і філософів.

Уряд Єгипту спільно з ЮНЕСКО та іншими країнами світу, в тому числі Україною, відтворює цю перлину давнього Єгипту.

Анатолія Зленка прийняв Президент Єгипту Госні Мубарак. Під час зустрічі А. Зленко передав провідникові Єгипту офіційне послання Президента України Л. Кучми, в якому підтверджено запрошення відвідати Україну.

Г. Мубарак повідомив, що хотів би скористатися запрошенням наступного року, а також наголосив, що в Єгипті будуть раді вітати Президента України.

Прес-служба МЗС України

Проголошено початок партнерства

КИЇВ. – 2 грудня Національний університет „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА) і Центр управління технологіями та іноваціями при університеті „Northwestern", США, офіційно проголосили про початок партнерства і нової програми співпраці. Вона почалася дводенним семінаром „Стимулювання та управління іноваціями". Викладачів з університету „Northwestern" та Києво-Могилянської школи підприємництва очолив д-р Майкл Реднор, старший професор „Kellogg School of Management". В майбутньому університет „Northwestern" сприятиме Києво-Могилянській школі підприємництва у створенні українського консорціюму зі стимулювання та управління іноваціями, метою якого буде загальнонаціональне прискорення та поширення іновацій, а також поширення найсучасніших управлінських методів. Консорціюм інтеґруватиме та посилюватиме зв'язки між академічними дослідницькими центрами, закладами підприємницької освіти, представниками підприємництва. Фахівці Університету „Northwestern" відіграли ключову ролю у створенні подібного консорціюму в США. Києво-Могилянську школу підприємництва буде також інтеґровано в „GATIC" – Глобальний консорціюм бізнесу та університетів, який очолюють університет „Northwestern", швайцарський Федеральний інститут технології („ETH") та японський Інститутом новітніх наук та технологій.

Наталка Мороз

Українці виїздять до Румунії

ЧЕРНІВЦІ. – Збільшилася чисельність українців в Румунії – після того, як уряд цієї країни заявив, що українці, які проживали на буковинській землі до 1940 року, коли тут панувала Румунія, можуть змінити українське громадянство на румунське. Охочих змінити громадянство виявилось багато. Офіційний Букарешт не вбачають в цих діях втручання у внутрішні справи України. „Право громадян проживати зі своїми сім'ями у будь-якій країні гарантоване 13 статтею Декларації прав людини", – сказав новий Генеральний консул Румунії у Чернівцях професор Ромео Сендулеску. Проте члени деяких партій та громадських організацій пікетували консульство Румунії у Чернівцях з плакатами „Геть руки від України!".

З газети „Дзеркало тижня"

„Подаруй мені писаночку"

У фотоальбомі „Подаруй мені писаночку", виданому 2001 року у Львові, представлені малюнки дітей з виставки, що відбулася в Івано-Франківську. Частина коштів, які надійдуть від продажу альбому, піде на лікування дітей, хворих на туберкульозу. Альбом, виданий українською та англійською мовами, підготували Маргарита Бойко, голова обласної організації Національної спілки художників Богдан Губаль (він написав також супровідний текст) і Надія Бабій. Тодішній міністер культури Богдан Ступка звернувся до читачів зі вступним словом. У книзі вміщено краєвиди Прикарпаття, подано прізвища авторів малюнків, писанок, витинанок, гобеленів і віршів. Адреса видавництва „Каменяр", яке випустило альбом: вул. Підвальна, 3, 79000 Львів, Україна.

Славута пам'ятає...

Пропам'ятна дошка на монументі

Славута - маленьке волинське містечко на теренах сучасної Хмельниччини, загублене серед лісів, осторонь від шляху Рівне--Шепетівка. Колись славилось воно чи не на всю Европу своїми сосновими лісами, було модним курортом. Належало князям Санґушкам. Всі славутські підприємства – папірню, комбінат „Будфарфор", пивоварню, механічний завод, а також церкву та костьол – об'єднує дві речі: дата заснування до 1917 року, та прізвище родини засновників - Санґушко.

Проте в сучасній Славуті не знайшлося бодай вулиці, аби згадати пам'ять тих, хто розбудував це містечко. Зате до цього часу (12-й рік незалежности) вулиці ряснiють прізвищами Леніна, Дзержинського, Цеткін та Енгельса. Сконали всі ті підприємства, що були гордістю Славути, вирубуються нещадно ліси, і в судноплавній колись Горині віддзеркалюються сумні пустки… На свята, поруч з синьо-жовтими, вивішуються також і червоні прапори, а міська влада збирається відновити пам'ятник Леніну, демонтований п'ять років тому.

Історії в Славуті ніби не існує. На теми подій 1918-1920 років, Великого голоду 1932-1933 років, репресій 1937 року накладене табу. А однією з найбільш заборонених тем є діяльність УПА на теренах сучасної Хмельниччини (тоді – Кам'янець-Подільської области).

Тим часом тут був активний антифашистський і антисталінський опір. 13 травня 1944 року декілька сотень вояків Української Повстанської Армії переходили через село Стригани, що поблизу Славути. Частині вояків вдалося прорватися. Але майже півтори сотні новобранців УПА, беззбройних хлопців, були відрізані від основних сил і оточені червоними партизанами.

В нерівному бою було вбито 127 повстанців. Свідки розповідають: вода в болоті була червоного кольору. Командир червоних партизанів А. Одуха писав у своєму звіті „Наші люди цілилися у великі білі торби, чи, як їх називали, „сидори", наповнені продуктами. Оскільки автомат при автоматичній стрілянині дає завищення, то кулі потрапляли прямо в голову…".

От як згадує ті події свідок Володимир Яцентюк: „Коли я лікувався в госпіталі 10-11 травня на рідній Славутчині, передали, що через Стригани в напрямку урочища Бридурин пішла група бандерівців. Хто міг з наших, схопив зброю, і ми кинулися за ними. Наздогнали, бо їх з іншого боку зустріли уже партизани Одухи, Героя Радянського Союзу. Оточили. Кричали, щоб вони здавалися. Кричав і я, вживаючи фрази звернення радянського уряду, що їм збережуть життя. Хто з них відстрілювався, ті загинули, але частина здалася. Я особисто взяв двох хлопців років по вісімнадцять, без зброї, які просилися передати їх в НКВС. Я ґарантував їм життя, їх усіх спочатку закрили в госпітальний погріб. Потім вивели ясного сонячного дня пов'язаних, поклали на цементному танцмайдані догори обличчям і… розстріляли без суду. І моїх теж. Як мені було на все це дивитися? Адже я ґарантував їм життя. І досі стоять перед очима їх погляди, докірливі, вбивчі, бо я для них брехун зі своєю урядовою відозвою. Розстрілював їх також особисто сам Одуха. Трупи вбитих (стріляли в живіт, добивали поранених, кийком добивав Лещенко і „Полундра") відтягували до колод, де рубали дрова. Там викопали яму, кинули їх туди і засипали. Потім трупи вивозили кудись в ліс".

Про все це в 1991 році Володимир Яцентюк розповів у суді, тоді ж стали відомими багато інших злочинів, скоєних червоними партизанами.

Валерій Напіткін

У пошуках втраченої історії

ЛЬВІВ. – Для того, щоб осягнути десятилітній науковий доробок Інституту історії Церкви (ІІЦ), досліднику необхідно 84 доби для безперервного прослуховування авдіокасет або перегляду 45 тисяч сторінок друкованого тексту.

Саме таким є унікальний архів, зібраний ІІЦ зі свідчень очевидців переслідування державними органами СРСР підпільної Української Греко-Католицької Церкви впродовж 1946-1989 років, яка була найчисельнішою забороненою спільнотою в світі й незламним опозиціонером до тогочасного режиму.

Новостворений ІІЦ отримував історичну інформацію безпосередньо від свідків трагічних подій. Серед 1490 респондентів, опитаних працівниками ІІЦ, є не лише священики чи монахи, але й звичайні миряни. Метода „усної історії" дозволила зафіксувати правдиві факти та опінії тих, хто творив катакомбу УГКЦ і максимально доклався до її відродження.

„Велике щастя, що в о. Бориса Ґудзяка з'явився задум зібрати ті останки пошматованого тіла нашої Церкви, - вважає владика УГКЦ Софрон Мудрий. - Свідчення людей, які перейшли Голготу, дозволяють позбутися історичних фантазій і запалити молодих людей, котрі плекатимуть історію. Мусимо шукати ці важливі факти, щоб зібрати в одне для навчання майбутніх поколінь, бо без цього будемо народом, який не вартий свого майбуття". Якщо раніше перед Інститутом стояло завдання встигнути розшукати очевидців (багатьох з них сьогодні вже немає серед живих) й зформувати архів, то тепер – зберегти цю інформацію для сьогоднішніх і майбутніх дослідників.

Всі дані зберігаються на компакт-дисках, які розраховані як мінімум на століття. Використовуючи новітні інформаційні технології, ІІЦ створив унікальний комп'ютерний архів, аналогів якого немає в Европі: невдовзі кожен дослідник через Інтернет зможе працювати з цифровими записами інтерв'ю, транскрипціями розповідей та зіскаиованими оригіналами документів, яких є понад 5000.

Готуючи документи для беатифікації єрархів, священиків, монахів, монахинь, а також мирян УГКЦ, яких Іван Павло II проголосив священомучениками, постуляційна комісія УГКЦ дуже часто брала за основу архівні матеріяли ІІЦ.

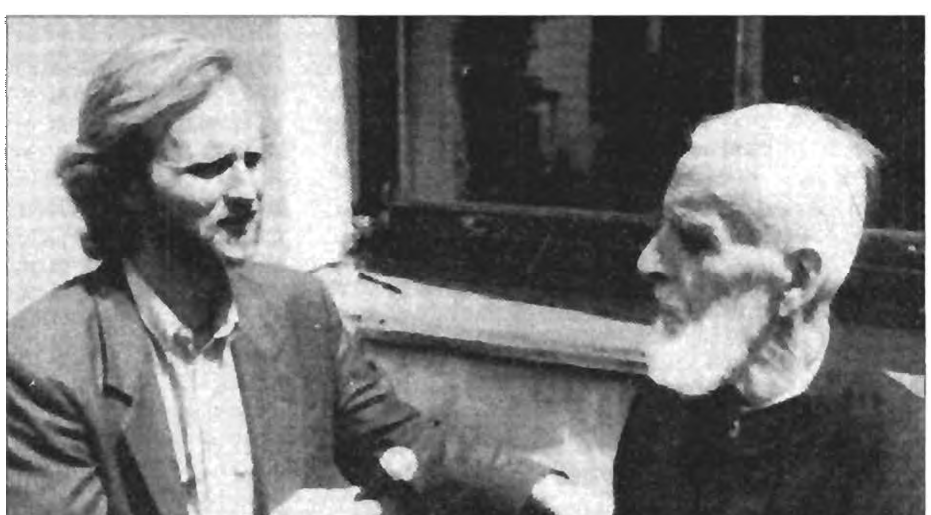
У музеї, створеному ІІЦ, зберігається 200 автентичних експонатів, кожен з яких може стати символом епохи радянського тоталітаризму: чи то іконка, вишита риб'ячою кісткою нитками з одягу, чи мікро-єпитрахиль зі звичайної стрічки, чи вервечка, зроблена з хліба, чи дерев'яні ложечки для причастя.

Зроблені різними авторами, у різний час, але в схожих умовах тюрем та заслань, ці докази існування УГКЦ миттєво нівелюють кільканадцять томів, писаних радянськими істориками, а з іншого - підтверджують християнську вірність та стійкість перед тоталітарною системою.

Невелика інституція, якою був на початках Інститут, здійснила не лише маштабні та унікальні за концепцією наукові програми (Берестейські читання, видання наукового збірника з церковної історії, дослідження ідентичности греко-католиків Східної Европи), але й стала наріжним каменем відновлення Львівської Богословської академії, яка в червні цього року була перетворена в Український католицький університет. Нещодавно директор ІІЦ й водночас керівник катедри церковної історії богословського факультету УКУ Олег Турій став стипендіятом Фундації Святого Флоріяна, яка поширює навчальні та пасторальні пріоритети Івана Павла II в світі.

Уміння самотужки шукати засобів для діяльности та застосовувати новаторські підходи у дослідженні історії виокремлюють ІІЦ з-поміж інших дослідницьких центрів України, а молитви усіх, хто вистраждав відродження УГКЦ, стали запорукою подальших звершень.

Олесь Дармограй

Один зі свідків підпільної історії УГКЦ розповідає Борисові Ґудзякові про минулі роки.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Музичні проєкти втілюються в життя

КИЇВ. – Концерти Патришії Мілер в Україні („Свобода", ч. 49) були однією з акцій проєкту – International Music Exchange Ukraine – USA". Першою акцією, про яку розповіла „Свобода" у березні цього року, був концерт у Києві Дейла Андервуда. Друга акція – блискучий виступ квартету „Lumina", перша скрипка якого – Ася Мешберґ та альт – Борис Дев'ятов мають тісні родинні та професійні зв'язки з Україною. Їх виступ відбувся цього року у Малому залі Київської консерваторії. Крім російської музики (Рахманінов, Шостакович), американської (Майкл Де Гіяцінто, Ден Купер, які були присутні у Києві), квартет виконав відому „Мелодію" Мирослава Скорика. Координатором проєкту „IME" є кандидат мистецтвознавства, музикознавець Наталія Степаненко-Реймонд з Ла Плейта, Меріленд.

На фото: Патришія Мілер (третя справа), Стівен Солтерс (четвертий зліва), Наталія Степаненко (друга зліва) з працівниками Посольства США в Україні.

Пам'ятний концерт у 50-річчя УМУ

Зразковий концерт рідної музики силами молодих виконавців відбувся при виповненій залі „малої" Карнеґі Гол, перезваній на Вайл Гол, 27 жовтня. Коротким привітальним словом відкрила цей приємний музичний вечір керівник УМІ Таїса Богданська, зацитувавши також привітання і побажання від найвищого католицького і православного духовенства.

Самий концерт розпочався майже сенсаційно, бо хор малят Музичного дошкілля з Філядельфії здивував і захопив усіх, дзвінко, піднесено заспівавши „Ой весела річенька" А. Філіпенка, „Молоді ми" І. Недільського і „Дударика" Леонтовича. Надхненно диригувала Леся Ненкальська, при супроводі фортепіяну Галі Саґатої-Поритко. В дальшому дуже упорядковано, від наймолодших, розпочалася фортепіянова гра. Слухачі почули твори українських композиторів М. Лисенка, В. Барвінського, Л. Ревуцького та ін. Всі учні грали з піднесенням і водночас досить технічно, без похибок, справді празнично, якби вповні розуміючи важливість і вагу небуденного моменту. Перерахую їхні імена у порядку виступу: Л. Волянський, Ю. Усенко, А. Магун, О. і Ю. Кушнір, М. Каніщак, Н. Сурмачевська, М. Усенко, М. Мемилівська, С. Бораі, Ю. Симчик, П. Вареля, Ю. і Я. Добрянський. Оля Явна-Сохан, учениця Д. Карaнович, виконала „Поему" О. Жука, як справжня піяністка. О. Сохан, лікар, учень О. Чипак, вибрав досконалі чотири Прелюди Л. Ревуцького, виконавши їх яскраво, переконливо. М. Мачай, теж лікар, мати близнят, просто таки заворожила слухачів „Курантами" Косенка.

Другу половину програми розпочав музикознавець Р. Савицький, мол. Він повинен був сказати дещо більше про свого батька, визначного нашого піяніста, бо якби не було Р. Савицького, стар., не було б нині і ювілейного УМІ. Савицький, мол. приніс новину: нарешті появилася „Сі-Ді" з грою Д. Гординської-Каранович, і вже можна його придбати. Ця визначна піяністка була засновницею Музичної фундації і саме їй був присвячений цей концерт.

В дальшому присутні почули ще дві скрипальки зі Львова – Г. Ремезову, яка заграла „Мелодію" М. Скорика з глибоким душевним відчуттям. Вона і А. Антонів виконали також Скорикового „Лірника" (український танець). Визначний учень з кляси Д. Каранович Р. Дурсо успішно виконав „Хорал" В. Барвінського та „Прелюд, оп. 32, ч.3" Грудина. Учитель УМІ Р. Венке при акомпаньяменті П. Тарсіо заграв майже незнану двочастинну „Сонату оп. 66" Грудина.

Вдячних оплесків заслужив виступ відомої оперової співачки зі Львова Лесі Грабової. При знаменитому фортепіяновому супроводі Томи Гринькова вона блискуче виконала пісню В. Барвінського на слова І. Франка „Благословенна будь", „Сонет" Лисенка на слова Шевченкової „Княжни" (не „Княгині", як у програмці) та Л. Ревуцького „На вулиці скрипка грає".

Закінчував програму хор „Промінь", і належить сказати, що симпатичніше цей хор, мабуть, ніколи не співав. Передусім пощастило Богдані Волянській з підбором пісень в обробці Лисенка, як „Верховино" чи „Ой, гай мати". Національним славнем закінчено цей пам'ятний концерт.

Теодор Терен-Юськів

Книжки, що надійшли до бібліотеки „Свободи"

Володимир Рожко. „Чудоотворні ікони Волині і Полісся", історико-краєзнавчий нарис (доповнена і перевидана праця автора). Цей важливий внесок у скарбницю волинезнавчої науки розрахований на науковців, викладачів і студентів університетів, богословських навчальних закладів, широке коло читачів. Видавництво „Медіа", Луцьк, 2002 року.

„Лікарський збірник", заснований Євгеном Озаркевичем у 1898 році. Нова серія, том XI, на пошану д-ра Василя Плюща до 100-річчя з дня народження. Видруковано за ухвалою Видавничої ради НТШ і при спонзорській підтримці Осередку НТШ у Чикаго. Видавництво „Атлас" Львів – Чикаго, 2002 року.

Роман Левицький. „Пісня – моє життя" – оповідання, гуморески, фейлетони. Книга належить перу талановитого музиканта і педагога, який, здобувши освіту та розвинувши свій мистецький дар в Україні, ще більше удосконалив його, проживаючи в США. Видавництво „Нова Зоря" Івано-Франківськ, 2002 року.

Едвард Кінан. „Російські історичні міфи", збірка статтей одного з найвизначніших американських мідеєвістів, професора Гарвардського університету, присвячена найгострішим, найдискусійнішим аспектам російсько-української культурної спадщини, історія якої була затруєна з російського боку густою імперською мітотворчістю. Видавництво „Критика", Київ, 2001 року.

Чорнобиль англійською мовою

„Свобода" 15 листопада цього року надрукувала рецензію Миколи І. Сороки на англомовний роман Ірини Забитко „Невмите небо", в основі якого лежать події чорнобильської катастрофи 1986 року.

Чорнобиль – болюча для мене і для нас усіх тема, мій чорний біль. Я написала одразу після вибуху з десяток статтей і кілька віршів і пильно слідкувала за висвітленням цієї трагедії в українській і світовій пресі. Яке ж було моє здивування, коли в мої руки потрапив роман знаного американського письменника, спеціяліста в науковій фантастиці Фредерика Пола, під назвою „Chernobyl"! Не звинувачуйте автора за „російську" транскрипцію – вона була в той час офіційно прийнята Американською Географічною Службою. Письменник написав і видав цю книжку одразу після катастрофи (1987–1988 р.) – на пропозицію видавництва „Бантам". З його твору можна вивчити технічні подробиці, причини й наслідки Чорнобиля. Він поїхав в Україну, розмовляв з місцевими людьми, вивчив історію, починаючи від Київської Руси, побачив столицю і місця, близькі до дій роману. Отже, роман І. Забитко не був ні першим, ні кращим твором на цю тему англійською мовою. Навіть з рецензії М. Сороки видно, що авторка не вклала в свій твір досить знання і праці, не згадано, чи була вона взагалі близько Чорнобиля; в невеликій рецензії М. Сорока зауважив чимало неточностей. Не знати, чим у творі „зближена українська й американська культури".

Зате твір Ф. Пола надзвичайно доброзичливо й позитивно зображує українське життя того часу, коли не було ще на обрії нашої незалежності. Устами своїх героїв він звинувачує загарбницьку політику Москви, що поставила недосконало збудовану атомову станцію в самому серці України, щоб торгувати українською електрикою з закордонними країнами.

Я мала нагоду особисто познайомитись із цією талановитою людиною і влаштувала зустріч письменника з українською громадою Чикаґо. Зустріч була тепла й цікава. На жаль, громада не подбала, щоб утримувати постійний контакт із Ф.Полом.

Пройшли роки, плодовитий письменник майже щороку видавав нову книжку, і в 1999 році, в одному із нових творів Пола на тему міжпланетних мандрівок я знайшла слово „Україна", „український" (без горезвісного The) на багатьох сторінках. Власне, одна з центральних ліній твору – мандрівка двох американських агентів в Україну, де поселилась видатна учена в області космічної техніки, що довгими роками працювала в Америці, зокрема на службі в ООН. Тут Ф. Пол пригадує свою давню подорож в Україну, коли писав „Чорнобиль"; з любов'ю змальовує Україну, Київ і причорнобильський край вже тепер, після 1991 року, подає офіційні урядові повідомлення та екскурси в минуле, ще раз пригадує трагедію чорнобильського вибуху.

Роман англійською мовою видатного американського письменника, що отримав п'ять нагород Гуго, дві нагороди Небула та безліч інших, – це велика честь для України. В центрі подій нового роману „Завоювання вічності" „The siege of eternity" є українська вчена, світовий знавець міжпляпетної техніки – Розаліна Арцибашова, яка свідчить, що другим серед спеціялістів у цій галузі є також українець. Коли посланці з Америки їдуть в Україну, щоб привезти Арцибашову для вирішення трудної проблеми, вони стрічаються з українцями Тамарою, Юрієм, Богданом. І в той час, коли ми журимось, що в незалежній Україні люди ніяк не перейдуть на рідну мову, в романі Фредоріка Пола для американців перекладають з української, а не з російської мови. Я вдячна письменникові за його доброзичливість. Як добре було б, щоб прочитавши „Чорнобиль", „Завоювання вічности" та інші прецікаві твори Пола, українські читачі послали йому привітання чи подяку. Я це зробила, але добре було б, коли б це зробили, поцікавившись, хоч би Ірена Забитко або Михайло Сорока. Адреса письменника: Frederick Pohl Gateway 855, S. Harvard Drive Palatine, IL 60067.

Ганна Черінь

Далеко від Чернечої гори

Уже десять років живе в Єрусалимі український поет Іван Потьомкин. Тут його дім, сім'я, робота. Пише вірші і прозу, перекладає з івриту на українську мову. Став лавреатом конкурсу перекладачів ізраїльського поета Урі Цві Грінберга. В Київському університеті він захистив диплом з проблем перекладу. Перекладав твори польських поетів Тадеуша Ружевича, Збігнєва Герберта, Гелени Посвятовської, російську – Анну Ахматову. Але перекладати з івриту?

– Як вам вдалося так досконало вивчити іврит? – запитала я.

– Самотужки, бо ні в яких ізраїльських вузах я вже за віком не вчився. Допомагали діти місцевої школи, де я працюю всі десять років, що живу в Ізраїлі. Вони – мої вчителі і порадники. А ще – знавець юдаїки і видавничої справи мій земляк з України Пинхас Гиль. Іврит чудово перекладається українською мовою:

Люблю єрусалимських цвіркунів.
Їхні невидимі оркестри
Таким щовечора концертом пригощають,
Що, якби змога, стояв до вранішніх туманів,
Поки скрипки музики від роси сховають.

Понад п'ятдесят років я проживав в Україні, тому люблю і пам'ятаю кожний куточок, де довелося побувати, – розповідає поет. – Перш за все рідну Канівщину, де народився, Київ, де навчався, де закохався, де доля звела мене з Миколою Вінграновським, Василем Симоненком, Михайлиною Коцюбинською, Іваном Світличним, Василем Стусом, Іваном Дзюбою, Віктором Некрасовим та багатьма іншими достойними людьми України, які дбали за її незалежність, чистоту української мови і платили за це власною свободою, а дехто і життям.

– Але й вам товаришування з ними ледве не коштувало свободи?

– Було й таке. Я захоплювався українською мовою, приятелював з українським поетами, листувався з чужоземцями, популяризував все українське. Звичайно, знайшлися люди, які тут же й „здали" мене комітетові державної безпеки. Доводилося не з власного бажання міняти місця роботи, аж доки не потрапив у спортивну журналістику. Тут КДБ залишило мене в спокої. Але саме тоді значно підвищилася моя поетична активність.

Читаю Тичину. Серцем. Не очима.
Крізь серце свищуть вітри його доби.
А він на вітрах тих прапором має
Таким же соняшним та голубим...
То як же червоним все те залилося?
Як замість зозуль загули трактори?
Як голод і мор проросли колоссям?
І як же трансфер зміг на дружбу зрости?
Питаю, питаю,
А в кого одвіту шукати, не знаю,
Бо начебто й сам разом з ним завинив.

– Яким вам запам'ятався Василь Симоненко?

– Слухати Симоненка мені довелося на літературних університетських вечорах. Але зустрічався з ним – лише один раз, у помешканні Миколи Вінграновського. Тоді йшла активна полеміка з приводу місця української інтелігенції в Україні. Василь гаряче відстоював позиції української мови, твердив, що Україна має говорити тільки своєю мовою.

У вірші Івана Потьомкина ланцюжком сплелися філософія одвічного з його, поетовою правдою, констатація народження, змужніння і радість сивої осені.

Іван Потьомкин

Міріяди доріг на землі пролягло.
Вже у космос лаштуються діти.
А мене тільки й тягне, що в рідне село.
Кажуть, так починають старіти.

Настає журба за роками дитинства, подив від того, що життя таке коротке:

Навіть шлях до Дніпра скоротився.
І прибульцем стою, і тамую щем,
Щем гіркий, що під серце вмостився.
Моїх стоптаних, сколотих ніг
не знаходжу слідів
По ярах, на горі, на ранковій росі конюшини...
Я за козами мчав безнадійно тоді,
А, виходить, свій шлях прокладав в Батьківщину.
Мрія, що надихає:
Як і додам щось,
То хіба що очеретину з-над Десни
Та гілку терну з Чернечої Гори.

– Україна надихає вас, а чим стала для вас Свята земля?

– Тут мій дім. Як сказав Тарас: „і чужого навчайтеся, і свого не цурайтесь".

– Чи ви нащадок графа Потьомкіна?

– Ні, прізвище моє справжнє –Потьомка, яке в рідному селі Грищенцях, що на Черкащині, мав кожний другий мешканець. Коли в голодну пору нашу родину розкидало по дитячих будинках, один веселий чоловік у невеселому 1946-му змінив закінчення мого прізвища. Мовляв, щоб до графів було ближче.

Далеко залишилось рідне село Гришенці, але не забулося:

Не нарікай на мене, рідний краю,
Що я до тебе наче у відрядження.
Не садови на покуті, мов гостя.
Бодай узбіччям дитинства проведи,
...Де горлиці і печаль війни гули,
Змагаються зозулі з солов'ями,
Не відаю, чи то літам неповний лік вести,
Чи в хор пташиний голос долучити.
...Комусь судилось землю цю квітчати.
Комусь – до неї по ночам кричати.

Світлана Глаз,
Єрусалим

Іван Потьомкин

Чому із звідусюд далеких
Ми добиваємось в забуті Богом села
І припадаємо грудьми до споришу,
До груші тулимось щокою?
Невже, коли літам наводиш лік,
Так болісно бракує тої частки.
Що зветься дитинством?
Невже і справді життєве коло
Має замкнутись там, де тільки починався?
Невже і справді цей світ безмежний
тільки тому,
Що в кожного є клаптик свого неба,
Землі своєї терпкий до ностальгії присмак?

Я мушу знати все і не питай навіщо.
Я хоч і відгомін великої сурми,
Та серцю часом так стає затісно,
Так лопотить воно крильми,
Що вже тобі ні ночі не доспати,
Ні в чарах любощів згоріть,
Лиш по закресленім писати,
Заплутавшись у гомоні століть.

Заплутавшись у гомоні століть,
Де все неспокоєм і відчайдушшям дише,
Напомацки шукаю слід
(бодай один), що приведе до тиші.
Нема її. А тільки стогін є
Та зграї вороння, та сміх на кутні...
... Чому так знехотя зозуля голос подає?
Чому лякається оголеності сутнє?

Я думаю, Десно, не тутешня ти,
Бо ж так несешся-рвешся по рівнині,
Так безнастану крутиш течію свою
І береги нещадно крутиш.
Я думав: десь з далеких гір,
Коли ще на Землі дива вершились,
Ти вийшла якось на слов'янський слід,
А повернутися додому не зуміла.
Я думав, Десно, те і се про тебе,
Допоки не схилився над собою...
... Які ж до зойку схожі долі
Трапляються в людини і ріки.

Коли ж буде музей Івана Гончара?

Ім'я Івана Гончара – видатного українського громадського діяча, скульптора, художника, народознавця – відоме не лише в Україні, а й у різних куточках світу. Він був одним із тих, хто у нелегкі радянські часи обстоював право кожної людини долучитися до традиційної культури свого народу. Через створений ним у Києві на власному обійсті неофіційний громадський музей українського народного мистецтва протягом 1959–1993 років пройшли десятки тисяч відвідувачів. Тут гартувалися переконання цілої плеяди „шістдесятників", зароджувалися й розвивалися на ґрунті народних традицій нові мистецькі течії...

І господар музею, і його відвідувачі зазнавали переслідувань з боку радянської влади. Лише коли Україна здобула незалежність, а Іван Гончар – заслужене визнання своєї творчої та просвітницької діяльности, постало питання про створення державного музею на засадах, запропонованих митцем . Але у червні 1993 року Івана Макаровича не стало.

По смерті І. Гончара його зібрання та творча спадщина стали основою колекції державного музею, з 1999 року – Українського центру народної культури „Музей Івана Гончара". Згідно з задумом його засновника, окрім експозиційно-виставкової діяльности, музей має – і це, на нашу думку, сьогодні головне – знаходити шляхи відродження й подальшого розвитку народних традицій у сучасному побуті та мистецтві.

Але працювати з людьми, ані розгорнути експозицію музей сьогодні не може. Будинок – пам'ятку архітектури XVIII століття – для Музею передали, а гуртожиток з нього відселити „забули". І з капітальним ремонтом звільнених приміщень не квапляться – тільки обіцянки з року в рік: „Ось до Дня Києва!", „Ось до Дня Незалежности!". Тож і тулиться унікальна колекція в кількох тісних кімнатках „тимчасових фондів".

Культура в Україні сьогодні дуже потерпає від фінансової кризи. Але які ж пріоритети бачимо в музейній справі Києва? Протягом останніх років відкрито Музей російського мистецтва, Музей Пушкіна, розпочато заходи задля збереження пам'ятки фортифікаційних споруд царської Росії „Київська фортеця". Бо хто ж подбає про російську культуру, як не українці?

А хто має дбати про українську культуру? Наприклад, Український центр культури „Музей Івана Гончара" сьогодні потребує удвічі меншої суми від тієї, що витрачається на потреби заповідника(!) „Київська фортеця", але навіть того не може дочекатися.

Виглядає, що зібрана Іваном Гончаром колекція, вартість якої становить близько 1 млн. дол., частіше виходила до глядача у горезвісні часи репресій, коли була у приватній власності, аніж сьогодні, перебуваючи під таким сумнівним „захистом" владних структур.

Скільки вже було звернень від найширших кіл громадськости України про створення у Києві Музею Івана Гончара – сотні, тисячі підписів! Але немає кінця паперовим відпискам у відповідь на вимоги, заяви, прохання, клопотання: мовляв, українська столиця має безліч важливіших справ...

Незважаючи на скрутні умови, ми докладаємо всіх зусиль, щоб вистояти й працювати далі. Але, на жаль, проблеми з приміщенням без фінансової та організаційної підтримки з боку Державної адміністрації музей розв'язати не може.

Гірко і боляче говорити сьогодні про це. Але звертаємося не до чужих – до своїх, до українців, яких доля розкидала по всьому світу: будемо дуже вдячні Вам за звернення до Київського міського голови Олександра Омельченка на підтримку музею. Маємо надію, що це хоч трохи скоротить паперові лябіринти, по яких сьогодні ходить доля Музею Івана Гончара, а разом з нею – і доля української культури в Україні.

Петро Гончар,
директор УЦНК „Музей Івана Гончара"

Камчатський делеґат Всесвітнього форуму українців

Валентин Пилипчук

Уродженців України можна тепер зустріти на далеких просторах землі. Валентина Пилипчука найчастіше бачать у небі Камчатки – найдальшого півострова Далекого Сходу Росії, де він працює пілотом ґвинтокрила.

Походить Валентин з невеличкого села Володимирівки на Поліссі, де він народився у 1951 році. В цьому чудовому краї тихих річок, чистих озер, грибних та ягідних лісів він мав батька з матір'ю, а також трьох братів і чотирьох сестер. Вже після першої кляси разом зі старшим братом Миколкою почав працювати в колгоспі, а у 15 років поступив до професійно-технічного училища, у якому здобув професію столяра-теслі. Одночасно вчився у вечірній школі робітничої молоді, в селі Сліпчицях, за три кілометри від училища. Після навчання його послали працювати в місто Бровари близько Києва. За сумлінну працю одержав там першу нагороду в своєму житті – годинника. Потім служив у війську, а далі здав іспити до Київського інституту інженерів цивільної авіяції.

Валентина Пилипчука призначили командиром курсу вже з першого року навчання в інституті. Протягом п'яти років його підлеглими були понад 200 майбутніх авіяційних спеціялістів, які тепер працюють в багатьох країнах світу і через кожні п'ять років збираються в інституті на зустріч випускників, що їх організовує колишній командир курсу.

А тоді, в незабутню студентську пору, стрибали з парашутом, літали в аероклюбі на планерах, працювали в студентських будівельних загонах. Під час вакацій він працював на летовищі „Бориспіль", де літав на пасажирських літаках і відповідав за багаж пасажирів. Коли захистив свій дипломний проєкт, дістав право вибору майбутнього місця роботи і вибрав... далеку Камчатку.

Весною 1979 року Валентин прибув в загадковий край вулканів, де в Петропавловську-Камчатському працював інженером. Згодом познайомився з місцевими дельтапланеристами і разом з ними літав на легких апаратах з довколишніх гір. Небо чарувало юнака-українця, і після вишколу в Кременчуцькому летунському училищі він став літати на гвинтокрилі Мі-8. З цього часу почалась справжня льотна праця. Завдяки високому професіоналізмові йому вдавалось з честю виходити зі складних ситуацій...

У січні 1995 року, в Охотському морі, на судні „Рибак Владивостока", важко захворів член залоги. Летуни В. Носирьов та В. Пилипчук в умовах сильного вітру, ожеледиці та обмеженої видимости знайшли в морі корабель і над розгойданим штормом кораблем опустили рятувальне крісло на хистку палубу. Коли хворого посадили у кріслі і дали сигнал піднімати його, летуни полегшено зітхнули. Але... крісло з хворим зупинилось за півметра від днища вертолета. Ні опустити, ні підняти хворого не можна було. А до берега – ще понад 100 км. Валентин Пилипчук прив'язався до машини, спустився до хворого і з допомогою колеґи затягнув його разом з кріслом до вертолета.

Різні нагороди є тепер у Валентина Пилипчука, але найприємнішою була світлина на стенді „Вони вчились в нашій школі", яку він побачив у рідному селі. Тепер на батьківщині живуть його старші сестри Леся і Надія, яких щороку провідує молодший брат-льотчик. Летуни Камчатки поважають Валентина Пилипчука, тому обрали його головою Камчатської професійної спілки авіяторів. Вже понад 10 років ця професійна спілка під керівництвом Валентина Пилипчука наполегливо відстоює інтереси своїх членів в питаннях охорони праці, пенсійного забезпечення, безпеки летів, дотримання трудового законодавства і всіх правових проблем, що постійно виникають в житті. Для професійного виконання цього обов'язку В. Пилипчуку стала в пригоді вища юридична освіта, яку він одержав в 1997 році . Він є позаштатним державним правовим інспектором на повітряному транспорті Далекосхідного реґіону.

Валентин Пилипчук бере активну участь в діяльності Національно-культурної автономії українців (НКАУ) Камчатки, його вибрали першим заступником голови правління. Він робить усе від нього залежне для збереження та розвитку української культури та освіти на Камчатці, допомагає у вирішенні проблем освіти своїм землякам – українцям, які опинились за тисячі кілометрів від України. Чимало зусиль доклав Валентин Пилипчук для відкриття української кляси при середній школі ч. 7 в Петропавловську-Камчатському. Учні цієї кляси навчаються за підручниками, які він привіз з України. До нього звертається з усіма проблемами і керівник кляси Оксана Петрук. Активно співпрацює він і в редакційній раді української газети „Батьківщина".

Українці Камчатки обрали В. Пилипчука делегатом на III Всесвітній форум українців, який відбувся в 2001 році в Києві, він брав участь у II і III Конґресах українців Росії в Москві. Вихована з дитинства працьовитість та наполегливість допомагають Валентинові Пилипчуку плідно трудитись для збереження та розвитку української культури та освіти на Камчатці.

О. Масленнікова,
м. Петропавловськ-Камчатський,

Валентин Пилипчук зі залогою ґвинтокрила

Едвард Козак – це ціла епоха

Едвард Козак „Автопортрет"

Серед діячів української культури, які за совєтських часів не могли розвинути свого таланту, був видатний, але майже невідомий в Україні гуморист, мистець-маляр, карикатурист і поет Едвард Козак, який увійшов в історію українського мистецького й літературного світу під криптонімом ЕКО.

Народився Е. Козак 21 січня 1902 року в бойківському селі Гірне на Стрийщині. Навчався у Стрийській гімназії, відтак у художніх школах Відня та Любліну у Польщі.

Коли заграли стрілецькі сурми, закликаючи стати на захист рідної землі, він, як і всі його свідомі однолітки, вступив у ряди Січових Стрільців. Після закінчення Першої світової війни навчався у художній школі видатного мистця Олекси Новаківського, відтак почав працювати у відомому видавництві Івана Тиктора. Тут проявив свій непересічний талант, оформлюючи книги в серії „Українська бібліотека". Вже самі обкладинки книжок Галини Журби, Ольги Кобилянської, Василя Ґренджі-Донського, „Галицько-Волинський літопис" та багато інших приваблювали оригінальною композицією та майстерним виконанням. Його рисунки прикрашували численні періодичні видання в 1930-их роках – журнал „Дзвіночок", „Світ дитини", „Юні друзі", „Жіноча доля" і численні альманахи-календарі, що були дуже популярні серед дітвори й старших. Прості на перший погляд, проте глибоко змістовні за задумом, майстерно скомпоновані, вони вдало доповнювали зміст текстів.

ЕКО був не лише талановитим ілюстратором, і просто таки неповторним автором сатиричних оповідань, гуморесок, куплетів і безлічі фейлетонів, якими читачі захоплювалися, але й неабияким редактором. При кінці 1920-их років виходив журнал під назвою „Зиз", відтак в 1933 році виник дуже популярний редагований ним же журнал „Комар". Е. Козак не тільки редаґував його, але й ілюстрував, а гумористичні, легкою сатирою забарвлені вірші й оповідання і передусім „Листи Гриця Зозулі для чесної еліти" забезпечували йому небувалий успіх. Журнал „Комар" розповсюджувався не лише в Галичині, але й Буковині та Польщі, де проживали українці. Вони не лише захоплювалися його унікальним талантом, але й гордилися титанічною працею Е. Козака на полі українського мистецтва. Адже він, властиво створив цілу школу, готуючи здібну молодь до творчої праці.

Незрівнянні є його твори з тематикою Січових стрільців. Та й не дивно – він сам перебував у лавах Січового стрілецтва, і все бачене й пережите допомогло йому створити яскраві ілюстрації до численних публікацій про Визвольні змагання українського народу в часі Першої світової війни. У своїй творчості сміливо виступав проти нелюдського сталінського тоталітаризму та жахливих репресій в Україні. Сам він врятувався від них виїздом на Захід перед приходом совєтів у вересні 1939 року на західньоукраїнські землі. Опинившись у Кракові, активно співпрацював з краківським українським видавництвом, яке обслуговувало українське населення поза межами підсовєтської України. Крім того, мистець ілюструє різні книжки для дітей і юнацтва, а справжнім шедевром стало його художнє оформлення казки Івана Франка „Лис Микита".

В Західній Німеччині, в таборах переселенців, Е, Козак очолив Українську спілку образотворчих мистців. В 1950 році переїхав до США й замешкав у Дітройті. І тут розпочав велику й творчу діяльність. Особливою популярністю користувався його сатирично-гумористичний журнал „Лис Микита", на який численні читачі і симпатики нетерпеливо чекали і читанням якого справді насолоджувалися. На конкурсі мультиплікаційних фільмів у Дітройті в половині 50-их років він отримав першу нагороду.

Е. Козак – неперевершений карикатурист. Кількома штрихами він міг надзвичайно дотепно представити людей, відобразити цілу подію. Він також є автором чудових картин різних жанрів. На відомій відпочинковій оселі Союзівка розмалював стіни великої розвагової залі прегарними народними мотивами з різних регіонів України. Як мистець брав участь у багатьох виставках в Америці й у різних европейських країнах. З усієї його творчости промовляє безмежна любов і туга за батьківщиною-Україною, на прославу якої віддав усі свої творчі сили, помітно збагативши скарбницю українського мистецтва.

Яка шкода, що його ім'я, як і імена його близьких друзів, гумористів-письменників Миколи Понеділка та Івася Керницького-Ікера, були в повоєнній Україні заборонені. В останніх роках вони вже повернулися в історію української літератури й отримують визнання, на яке своїми творами вповні заслужили.

Нехай ця коротка й щира згадка буде скромною китицею квітів на могилу нашого незабутнього й улюбленого ЕКА – Людини з великої літери, яку Господь обдарував небуденним талантом – в соту річницю народин і 10-ту – відходу з цього світу. За велінням долі йому судилося спочити в далекому заокеанському Дітройті, а не в Україні, якій належали його душа і серце.

Любомира Мичковська,
Клівленд, Огайо

Закарпатець, вірний Україні

До 80-ліття проф. Василя Маркуся

Із політичних емігрантів зі Закарпатської України, які після Другої світової війни опинилися на Заході, найбільших успіхів у науковій та громадській праці досяг академік Василь Маркусь, доктор славістики та міжнародного права, професор кількох університетів.

Якби перерахувати всі його посади та функції, був би довжелезний список. Наведу хоча б найважливіші, зафіксовані довідником „Хто є хто в Україні?" (Київ, 2000, с. 292): редактор та член редколегії одинадцятитомної „Енциклопедії українознавства" (з 1953), заступник головного редактора англомовної „Encyklopedia of Ukraine" у п'яти томах (1980–86), головний редактор семитомної „Енциклопедії української діяспори" в Чикаго (1988-досі), професор політичних наук університету ім. Лойоли в Чикаго (1962–1992), професор Українського католицького університету в Римі (з 1970), співзасновник Товариства студіюючої молоді ім. Міхновського та головний редактор ж. „Фенікс" (1950–54), редактор ж. „Український самостійник" (1957), співредактор ж. „Українська діяспора" (з 1992), дійсний член НТШ та директор його історично-філософської секції протягом 20 років, дійсний член Української Вільної Академії Наук в Нью-Йорку, чужоземний член Національної Академії Наук України (1994), керівник юнацтва Організації українських націоналістів на Закарпатті (1942), член Політичної ради та заступник голови ОУНз (1957–60), голова і чл. управи Центрального союзу українських студентів у Парижі (1952–57), член Української Головної Визвольної Ради (з 1960), секретар дискусійного клюбу „Круглий стіл" в Нью-Йорку (1954–59), голова „Академічного клюбу" в Чикаго (1964–65), заступник голови Українського Патріярхального світового об'єднання (1970–80), заступник голови Української народної ради Закарпаття (з 1992), голова Комісії зв'язку та інформації закарпатських українців (1990-досі), редактор журналу „Інформаційний листок КОЗІ" (з 1990), виконавчий директор Товариства „Рух допомоги Україні в Чикаго (1989–99).

Василь Маркусь народився 27 грудня 1922 року в с. Бедевля Тячівського району в селянській сім'ї. День перед матурою в Хустській гімназії 1 червня 1942 року його арештували мадяри та засудили на п'ять років ув'язнення за участь у підпільному молодіжному русі. В грудні того ж року його було звільнено з в'язниці, а після додаткового складення матуральних іспитів у 1943 році прийнято на навчання у Будапештському університеті (славістика, германістика та клясична філологія).

Ще як студент Хустської гімназії він почав друкувати свої вірші та оповідання в ужгородському журналі „Літературна неділя" (під псевдонімом Василь Марко та Добрик). Нещодавно їх було перевидано під назвою „Спомини" (Ужгород, 1995).

В листопаді 1944 року він був делегатом Першого з'їзду Народних комітетів Закарпатської України, однак влітку 1945 року, рятуючись від репресій радянських органів, емігрував спочатку до Німеччини, потім – до Швайцарії та Франції. В усіх цих країнах вивчав мовознавство, літературу, історію, право та політичні науки. За працю „УРСР в зовнішній політиці та її статус в міжнародному праві 1918–1923" (Париж, 1960), здобув звання доктора наук з міжнародного права у Паризькому університеті. Дальшими його книжковими публікаціями були: „Приєднання Закарпатської України до Радянської України (1944–45)" (Лювен, 1956; український переклад: Київ, 1993) „Політична і державноправна еволюція українського Закарпаття" (Ужгород, 1993), „Берестейська унія з сучасної перспективи" (Київ, 1959) та інші. В. Маркусь – автор кількох сотень наукових статтей у збірниках та журналах.

Найбільшим внеском В. Маркуся в україністику є його гасла в україномовній та англомовній „Енциклопедії українознавства". Написав він їх кілька сотень. Деякі становлять вичерпні багатосторінкові студії, написані на основі першоджерельних матеріялів. Як редактор „Енциклопедії української діяспори" він досі видав том, присвячений українцям Австралії, Азії та Африки (Київ, 1995). Тепер готує до друку американський том у двох книгах. За ним ітимуть канадський, південноамериканський, центральноевропейський, західньоевропейський та том про східню діяспору.

В. Маркусь, крім того, бере участь у численних наукових конґресах і конференціях. Деякі організує і сам. З його ініціативи та з фінансовою допомогою заокеанських закарпатців було проведено сім міжнародних карпатознавчих конференцій в Ужгороді, а одну – в Пряшеві. Доповіді майже з кожної вийшли друком. Останнім його почином було заснування закарпатського відділу НТШ в Ужгороді.

Національна позиція В. Маркуся є ясною і незмінною. Будучи патріотом Закарпаття, він вважає себе українцем, а Україну – своєю батьківщиною. Поза Україною він не бачить майбутнього Срібної Землі.

Вже 12 років він один редаґує і видає квартальник „Інформаційний листок", який знайомить вихідців із Закарпаття в США, Канаді та Австралії з українським життям у цих країнах та подіями в Україні, головним чином на закарпатських землях. 265 примірників цього бюлетеня з ініціятиви В. Маркуся безкоштовно розповсюджується на Закарпатській Україні, Пряшівщини, в Югославії, Києві та Празі.

До 1989 року на рідній Закарпатській Україні влада вважала В. Маркуся буржуазним націоналістом. В'їзд до рідного краю був для нього суворо заборонений ще й у період „перебудови" Горбачова.

Незважаючи на поважний вік, Василь Маркусь має феноменальну пам'ять. Він бездоганно володіє дев'ятьма мовами: українською, угорською, російською, італійською, французькою, німецькою, англійською, чеською та польською. На порозі Нового року йому минає вісімдесят. Тож побажаймо йому доброго здоров'я, щоб феноменальна пам'ять дозволила йому здійснити всі його далекоглядні пляни, в першу чергу – видати всі томи „Енциклопедії української діяспори".

Микола Мушинка,
Пряшів, Словаччина

НА ДОЗВІЛЛІ

Історія пісні „Лілі Марлен"

ПРАГА, Чехія. – Історія пісні, яка стала символом цілої епохи мусить бути незвичайною, ніж весь час Другої світової війни. У жовтні, на 91-му році життя, помер композитор цієї пісні Ноберт Шульце. У 1915 році, напередодні від'їзду на російський фронт, німецький поет-вояк Ганс Ляйп написав „Пісню молодого вартового". Було йому тоді 19 років. Ганс поєднав разом ім'я своєї нареченої Лілі з ім'ям іншої дівчини – Марлен і таким чином народилася Лілі Марлен, юна дівчина, що стоїть під ліхтарем біля казарми і чекає на свого коханого. Вірш опублікували у збірці поезії 1937 року і він сподобався відомому німецькому композиторові Норбертові Шульце, який скомпонував музику – і почалася епопея „Лілі Марлен". У 1941 році німецьке військове радіо почало трансльовати „Лілі Марлен" солдатам африканського корпусу. Почув її генерал-фельдмаршал Ервін Ромель, який попросив частіше використовувати її в програмах. „Лілі Марлен" стала позивною піснею німецького військового радіо. Кожного вечора „Лілі Марлен" завершувала програму.

Почули пісню британці і полюбили її. Але не годилося слухати пісню ворога. І ось з'явився англійський переклад пісняра Томі Конорса. Дуже популярною стала інтерпретація співачки Ан Шелтон. Пісня розлилася у всіх країнах союзників, її співали союзним військам у програмах Бі-Бі-Сі. Згодом з'явилася французька версія „Лілі Марлен", за нею – італійська, голяндська і так далі. „Лілі Марлен" перекладено на 48 мов, включно з японською та івритом. Німецька артистка Марлена Дітріх, яка покинула Німеччину на знак протесту проти нацизму, завжди співала „Лілі Марлен" для американських вояків в Африці, Італії, Ісляндії, Ґренляндії та Англії.

Чому Лілі Марлен стала найулюбленішою піснею військових? Тому, що в ній живе любов, болить розлука. В музеї історії в Бонні – „Гавз дер Ґешіхте" – діє експозиція, присвячена „Лілі Марлен". Серед експонатів – ноти, платівки, журнали, листи вояків, фільми, плякати та костюми. Словом, все, що пов'язане з мітом пісні, яка ще довго житиме своїм життям.

Ірина Халупа

СМІХ – ЦЕ ЗДОРОВ'Я

Весілля

До редакції „Свободи" надійшла книжка гуморесок Олеся Шпильки „І сміх, і горе за синім морем", яка побачила світ минулого року у київському видавництві „Смолоскип". Вміщуємо з дозволу автора гумореску „Весілля".

На весіллі племінниці мого приятеля не можна було не зауважити чималих змін весільних звичаїв.

– Гарне волосся у молодої, – зауважую пошепки.

– Це наречений! – пояснює мій земляк. – Молода, – пояснює, – біля нього. Коротко підстрижена, у чоловічій сорочці навипуск поверх джинсів.

– Хто та дівчина із кульчиком у носі й ланцюжком на шиї?..

– Це брат нареченої.

– А, то якийсь гість аж з Тібету загостив?..

– Це дружба-боярин. Син голови нашої громади. Належить до секти „Гарі Крішна".

– То священик із хрестом на грудях і босий?..

– Ні, брат молодого. Вінчатиме молодят ота молодиця з гітарою.

– Чиї це діти тримають за руки нареченого?

– Діти його. Від двох перших одружень.

– Твоя племінниця буде третьою?

– Ні, четвертою.

– Де відбудеться весілля?

– Весілля відбулося. Тепер лишень одруження.

– Зрозумів!

СПОРТ

Новий голова Національного олімпійського комітету України

КИЇВ. – Запеклої боротьби за посаду президента Національного олімпійського комітету України на 2002-2006 роки не було. Головним олімпійцем держави став прем'єр-міністер України Віктор Янукович. Таке рішення прийняла 20 грудня 14-та генеральна асамблея НОК-у.

Це перший випадок в історії незалежної України, коли голова уряду стає керівником олімпійського спорту України. Щоправда, попередник В. Януковича А. Кінах підійшов впритул до цієї посади – він був головою оргкомітету з підготування українських збірних до Олімпійських ігор. Ще один український екс-прем'єр - Валерій Пустовойтенко - задовольнявся керівництвом Федерації футболу України.

На асамблеї президент НОК Іван Федоренко у своїй доповіді відразу ж заявив, що знімає свою кандидатуру на користь Віктора Януковича. Про зняття своїх кандидатур на крісло президента НОК повідомили перед голосуванням Анатолій Писаренко, Микола Марценюк та Валерій Борзов.

Іван Федоренко, підбиваючи підсумки своєї роботи, жодним словом не згадав про минулі Олімпійські ігри у Салт-Лейк-Сити та Сіднеї, у яких українська команда під його керівництвом відверто провалилася, посівши на літніх іграх місце у третьому десятку, а зі зимових приїхавши без жодної медалі. Це не завадило В. Януковичу, вже у ролі керівника Національного олімпійського комітету, рекомендувати на посаду першого віце-президента саме І. Федоренка, який фактично і далі керуватиме спортом на цій площині. Віце-президентом НОК також став керівник федерації важкої атлетики Анатолій Писаренко.

Прем'єр-міністер, спочатку українською, а потім рідною російською мовою, на якій, як він зазначив, розмовляє вже 52 роки, подякував усім за довіру.

Яна Клочкова – спортсменка року

Яна Клочкова 23 грудня визнана „Спортсменкою року" в Україні. Цього звання володарка п'яти золотих медалів чемпіонатів світу і Европи була удостоєна також у 2000 році, ставши дворазовою чемпіонкою Ігор у Сіднеї. 20-річна Яна Клочкова залишила позаду двох інших претендентів на почесний титул – шахіста Руслана Пономарьова і боксера Володимира Кличка.

Легка атлетика

Українець Сергій Лебідь, який є діючим чемпіоном Европи з кросу, 24 грудня посів друге місце на маратоні у Брюселі з вислідом 36 год. 28 хв. Перше місце виборов Бекеле з Етіопії, на третій сходинці кеніець Кіпропо.

Футбол

Газета „Український футбол" 17 грудня у 12-ий раз провела загальнонаціональне опитування: „Кращий український футболіст", у якому взяли участь 600 осіб – по 200 з числа футбольних фахівців, журналістів і вболівальників. Уперше переможцем став гравець донецького „Шахтаря" – капітан команди Анатолій Тимощук. На другому місці – нападаючий італійського „Міляну" Андрій Шевченко, на третьому – півзахисник київського „Динамо" Андрій Гусин.

* * *

Десятки тисяч жителів Тбілісі, Грузія, прийшли 24 грудня на похорон леґендарного футбольного коментатора й актора Коте Махарадзе. Телеграми співчуття надіслали президенти України, Вірменії, Росії. Відомий коментатор і актор похований у Пантеоні видатних діячів у тбіліському районі Дідуба.

Радісних Свят
Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року

Родині, Приятелям, Знайомим,
Головному Урядові УНСоюзу,
працівникам та всім секретарям відділів

щиро бажають

МАРТА І ДАРКО ЛИСКО
з родиною

Радісних Свят
Різдва Христового і
Щасливого Нового Року

Родині, Приятелям, Знайомим,
Головному Урядові УНСоюзу,
працівникам та всім секретарям відділів

щиро бажають

СТЕФАН і СВЯТОСЛАВА
КАЧАРАЇ з родиною

З Різдвом Христовим! З Новим Роком
та Святим Йорданом!

Рідних, приятелів і друзів благослови Боже
здоров'ям, щастям, любов'ю, добром.

ХРИСТИНА, ЮРІЙ, ЯРИНА і ТАРАС
ФЕРЕНЦЕВИЧІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ, РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО 2003 РОКУ

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
найщиріші побажання засилають

СТЕФАН і ЛІДА ГАВРИШІ з родиною

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
родині, приятелям і знайомим
– б а ж а ю т ь –

ЯРЕМА Л. і ВАРКА БАЧИНСЬКІ, та син ЯРЕМА А.
з дружиною ІННОЮ і синами ІВАНОМ та МИХАСЕМ (Київ)

З празниками
РІЗДВА ХРИСТОВОГО,
НОВОГО РОКУ та
ЙОРДАНУ

Ієрархам українських церков, головним пластовим проводам,
крайовим проводам, усім пластункам і пластунам,
прихильникам Пласту та українському народові!

– б а ж а є –

БАГАТО БОЖИХ ЛАСК, ДОБРА Й ЩАСТЯ

ЛЮБОМИР РОМАНКІВ
НАЧАЛЬНИЙ ПЛАСТУН

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ
вітаємо
УСІХ РІДНИХ І ДРУЗІВ
та бажаємо всього добра.

ДАРІЯ І МИРОН ЯРОШЕВИЧ

Бог Предвічний Народився...
Веселих Свят і Щасливого Нового Року
родині, друзям і знайомим
— б а ж а ю т ь —

ІГОР, НАТАЛКА, АНДРІЙ, МЕЛАСЯ, МАРКІЯН і
ДЖЕСІКА СОНЕВИЦЬКІ

Веселих Свят
Різдва Христового та
Щасливого Нового 2003 Року

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ПАЦІЄНТАМ

— б а ж а ю т ь д е н т и с т и —

Д-р ВАЛЕНТИНА і д-р ЕМІЛЬ КЕСЛЕР

„Smiles Unlimited Dental Center"
60 South Main St., Manville, NJ 08835
Tel.: 908 722-5511

Христос Родився! Славімо Його
Щиросердечний привіт з нагоди радісного празника

Рождества Христового і Нового Року

найщиріші побажання

РАДІСНИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Родині тут, і на Батьківщині, Приятелям, шановним Пацієнтам,
Знайомим та всьому Українському Народові на рідних землях

— п е р е с и л а є —

д-р ЛЮБОМИР ВОРОХ з дітьми
сином ЛЮБОСЛАВОМ,
донями АНДРЕЄЮ і ТАТЯНОЮ

РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

РОДИНІ І ПРИЯТЕЛЯМ

бажають

АННА ЯКОВІВ, МАРІЯ ЯКОВІВ-ПЕНДЖОЛА, ХРИСТИНА ПЕНДЖОЛА-ВІТОВИЧ
з мужем **ОЛЕГОМ** і донькою **КСЕНЕЮ**
та
МИХАЙЛО ПЕНДЖОЛА

Нью-Йорк Київ

З нагоди Свят Різдва Христового і Нового Року

найщиріші побажання

РОДИНІ, ЗНАЙОМИМ і ПРИЯТЕЛЯМ

— бажають —

РОМАН Я. та ІРИНА ПИНДУС
зі сином ОРЕСТОМ

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— бажає —

Родині, Друзям, Знайомим та всім Пластунам

ЯРОСЛАВА П. РУБЕЛЬ

Родину, Приятелів і Знайомих

вітаємо

з Різдвом Христовим і Новим Роком

МАРІЯ І БОГДАН БУХВАК
з родиною

З НАГОДИ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ

бажаю всім Рідним і Знайомим тут і в Україні
всього найкращого і всіх благ від Господа

НАТАЛІЯ МАКАРЕВИЧ
з дітьми, внуками і правнуками

Замість окремих побажань складаю 30 дол. на Фонд Охорони Воєнних Могил.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ!

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК)

— бажає —

Мирних і Радісних Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО 2003 РОКУ

Ієрархам Українських Церков, усім організаціям, членам ЗУАДК-у, усім добродіям і жертводавцям на харитативну діяльність ЗУАДК-у та нашим братам і сестрам у ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
СЛАВІМ ЙОГО!

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.

1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111

Tel.: (215) 728-1630
Fax (215) 728-1631

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
І
НОВИМ РОКОМ

вітаємо

РОДИНУ, ДРУЗІВ і ЗНАЙОМИХ

АННА, НАТАЛКА І ІГОР ҐАВДЯКИ

Радісних Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року

Родині, Приятелям і Знайомим

— бажають —

ОЛЬГА і БОГДАН МИХАЙЛІВ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
І НОВИМ РОКОМ

вітаємо

РІДНИХ, ДРУЗІВ і ЗНАЙОМИХ

та бажаємо

здоров'я і всього добра

МАРТА І СТАХ ЯРОШІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ

— б а ж а ю т ь —

ВОЛОДИМИР, ДОРОТА і ЛУКА
ГОНЧАРИКИ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ

— б а ж а ю т ь —

ІРИНА і ЯРОСЛАВ КУРОВИЦЬКІ

Ню Йорк, Н.Й.

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ
В АМЕРИЦІ „САМОПОМІЧ"
ВІДДІЛ В НЬЮ-ЙОРКУ

бажає

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВСІМ СВОЇМ ЧЛЕНАМ та ГРОМАДЯНСТВУ

ЗА УПРАВУ:

НАТАЛІЯ ДУМА, голова
ОКСАНА ЛОПАТИНСЬКА, секретар

Головна Управа
"САМОПОМІЧ"
Об'єднання Українців в Америці

National Board
"SELFRELIANCE"
Association of American Ukrainians, Inc.

98 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 777-1336

ДИРЕКЦІЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ
В АМЕРИЦІ „САМОПОМІЧ"

в і т а є

всі свої відділи та членство

і б а ж а є

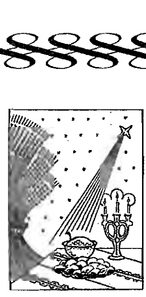
РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО
РОКУ!

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

За Дирекцію
головної управи ОУА „Самопоміч"

БОГДАН МИХАЙЛІВ – голова, **СТЕФАНІЯ КОСОВИЧ** – секретар

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

щиро бажає Ієрархам Українських Церков, Президентові, Урядові та Верховній Раді України, проводові Світового Конгресу Українців, членам Крайової Екзекутиви та Крайової Ради УККА, українським організаціям та всьому українському народові

ВЕСЕЛИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Нехай новонароджений Ісус благословить усіх українців на благо громади та України, а Новий Рік принесе Вам здоров'я, щастя та здійснення мрій.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Ukrainian Congress Committee of America
203 Second Avenue
New York, NY 10003

Український Конгресовий Комітет Америки
Київське бюро
Музейний провулок, 8
Київ, 01001, Україна

СЛАВІМО ЙОГО!

Ukrainian National Information Service
311 Massachusetts Ave., NE
Washington, DC 20002

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ

вітаємо щиро всіх наших Членів та Прихильників.

— бажаємо їм —

Веселих Свят та Щасливого Нового Року,

та дякуємо їм за кожночасну підтримку.

ПРЕЗИДІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ
КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року

Вельмишановним: Ректорові, Деканам, всім Професорам і Студентам УВУ, Меценатам, Добродіям і Жертводавцям на Фундацію Українського Вільного Університету, Духовенству Українських Церков, Установам, Молодечим і Студентським Організаціям та всьому Українському Народові в Україні і поза межами Батьківщини

— б а ж а є —

У П Р А В А

ФУНДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, Inc.
P.O.Box 1028, New York, NY 10276 • Tel.: 212-353-3029

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ ПРАЗНИКА
РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ

Патріярхові УГКЦ, пл. сен. Любомирові Гузареві, Пластовим капелянам, Начальному Пластунові, Крайовим Пластовим Старшинам Австралії, Аргентини, Великобританії, Канади, Німеччини, Польщі, Словаччини, США, України, усім Пластункам і Пластунам, приятелям Пласту у всьому світі та українському народові

ХРИСТОС РОДИВСЯ – СЛАВІМ ЙОГО!

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА
ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

пл. сен. **ЯРОСЛАВА П. РУБЕЛЬ**, голова ГПБ
пл.сен. **ЯРОСЛАВ ГАВРИХ**, голова ГПР
пл. сен. **БОГДАННА ТИТЛА**, секретар ГПБ

Управа
Східньо -Европейського
Дослідного Інституту
ім. В. Липинського

— вітає —

Вельмишановних Членів, Співробітників, Прихильників, Жертводавців і всю Українську Громаду в діяспорі та в Україні

з ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і щиро бажає

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

469 Flamingo Street, Philadelphia, PA 19128

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

– б а ж а є –

ВСІМ ЧЛЕНАМ НАШОЇ ГРОМАДИ

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ДОБРОГО Й УСПІШНОГО
2003 РОКУ

Запрошуємо Вас
на наші конференції й доповіді

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Христос Родився.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І
ЩАСЛИВОГО
НОВОГО РОКУ

колишнім Учням
та всім Зальцбуржанам

– б а ж а є –

КОМІТЕТ ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Наступний З'їзд відбудеться 19, 20 і 21 вересня, 2003 р.
на Союзівці.

*Вітаємо всіх наших членів та друзів
з Різдвяними святами і Новим Роком.
Бажаємо здоров'я та успіхів в особистому житті.*

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Rochester

Ukrainian Federal Credit Union

Main Office
824 Ridge Road East, Rochester NY 14621

Tel: (585) 544-9518 • Toll free (877) 968-7828 • Fax: (585) 338-2980

Capital District Branch
1828 Third Ave., Watervliet, NY 12189
Tel.: (518) 266-0791
Fax: (585) 338-2980

Sacramento Branch
6029C San Juan Ave.
Citrus Heights, CA 95610
Tel.: (916) 721-1188

**ДИРЕКЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в Нью-Йорку**

— б а ж а є —

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**

140-142 Second Avenue
NEW YORK, NY 10003
(212) 529-6287

Христос Родився!
Славім Його!

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО
НОВОГО РОКУ**

усьому своєму членству, своїм прихильникам, Управі УСЦАК, братнім спортовим організаціям та всій українській громаді

б а ж а є

***УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ
у НЬЮ-ЙОРКУ***

**Український Хор „ДУМКА"
в Нью Йорку**

— б а ж а є —

**Радісних Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року**

Високопреподобним Владикам, Суспільно-Громадським Установам і всім нашим Прихильникам і Приятелям, як теж нашій цілій „Думкарській" Родині

Управа Хору „Думка"

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та НОВИМ РОКОМ**

Бажаємо всім членам нашої кредитівки,
та
всій українській громаді
щастя, здоров'я
та
життєвих успіхів

**УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА
„БУДУЧНІСТЬ"
Ukrainian Future Credit Union
26495 Ryan Road, Warren, MI 48091
Tel.: (586) 757-1980 • Fax: (586) 757-7117**

З Різдвом Христовим
і Новим Роком

***Ієрархам, Духовенству Українських Церков,
Проводам Українських Організацій,
Товариств і Установ,
всім своїм Членам,
Українській Громаді та
Всьому Українському Народові***

***Щирі побажання пересилають
Дирекція і Працівники***

1-го Українського Федерального Щадничого Банку

«ПЕВНІСТЬ»

Головне Бюро
936 N. Western Avenue, Chicago, IL 60622 (773) 772-4500
Філії
820 N. Western Avenue, Chicago, IL 60622 (773) 276-4144
5670 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60646 (773) 631-8350
2166 Plum Grove Rd., Rolling Meadows, IL 60008 (847) 991-9393
7918 Bustleton Ave., Philadelphia, PA 19152 (215) 722-6828

1st Security Federal Savings Bank

З нагоди Свят Різдва Христового і Нового Року

ВСІМ ЧЛЕНАМ 83 ВІДДІЛУ

найкращі побажання

пересилає Управа:

ОЛЕКСАНДРА КОРЧАГІН – голова **СТЕФАН ГАВРИШ** – секретар
ФАВРОНІЯ КУШНІР – касир **ІВАН КУСИН** – голова контрольної комісії

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ГАНТЕРІ
під керівництвом ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

Усім нашим членам, добродіям і прихильникам

бажаємо

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

РАДА ДИРЕКТОРІВ ЦУК

З нагоди Свят
Різдва Христового
і Нового 2003 року

ВСІМ УПРАВАМ ВІДДІЛІВ
ТА ЧЛЕНАМ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

кріпкого здоров'я і всіх Господніх ласк

– бажають –

СТЕФАН ГАВРИШ – голова Округи,
ПАВЛО ПРИНЬКО – секретар
МИКОЛА ПРИШЛЯК – касир
ВАСИЛЬ ПАСТУШОК – почесний член УНС
мгр ІВАН СКОЧИЛЯС – почесний голова Округи

КРАЙОВА УПРАВА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ в АМЕРИЦІ

– бажає–

Ієрархам Українських Церков, Світовій Управі СУМ, всім Управам Осередків та Булавам Відділів Юнацтва СУМ, членам і прихильникам та Українському Народові в Україні і в діяспорі мирних і радісних

СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! – СЛАВІМ ЙОГО!

За Крайову Управу СУМ:

БОГДАН ГАРГАЙ, голова
ІРИНА ЛІБЕР, секретар

І з Різдвом вітаємо Вас в святочні дні
Щастя Вам бажаємо в Вашому житті
Заспівати хочемо радісні слова:
СЛАВА СИНУ БОЖОМУ в день Його Різдва!

СТАНИЧНА СТАРШИНА ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ в НЬЮ-ЙОРКУ

бажає

УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ТА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ,
УСІМ ПЛАСТУНАМ, ПРИЯТЕЛЯМ ПЛАСТУ

Веселих Свят
та Щасливого Нового 2003 року!

УКРАЇНСЬКА СКАВТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ в ЗСА

ПЛАСТ

Крайова Пластова Старшина

144 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003-8305

Крайова Пластова Старшина в ЗСА

складає

Різдвяні та Новорічні побажання ієрархії і духовенству наших церков, організаціям, товариствам, та установам. Вітаємо Начального Пластуна, голову та членів Головної Пластової Ради та Булави. Пересилаємо святочні побажання всім пластункам і пластунам та їхнім родинам в Україні, Америці та в цілому світі.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
СЛАВІМО ЙОГО!

ЗА КРАЙОВУ ПЛАСТОВУ СТАРШИНУ:

пл. сен. ІГОР МИКИТА,
голова
пл. сен. ГАЛИНА КУТКО,
кореспонденційний секретар

Пластова Фундація

Plast Foundation, Inc.

144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ В НЬЮ-ЙОРКУ

бажає

своїм Членам, Фундаторам, Добродіям, Жертводавцям, Начальному Пластунові, Пластовим Проводам, Проводам Пласт-Приюту та всій українській Громаді, всім Пластунам і Пластункам

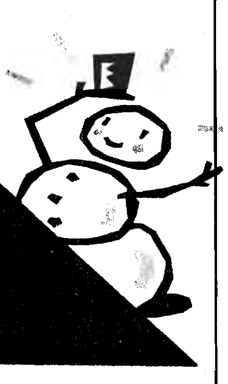
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та КРІПКОГО, ЩАСЛИВОГО
НОВОГО РОКУ!

ДИРЕКЦІЯ

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
2 січня 2002 р. нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДУСЯ і ПРАДІДУСЯ

бл. п.

д-ра СТЕПАНА ВОРОХА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ:

- **в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку;**
- **в церкві св. Миколая у Філядельфії;**
- **в катедрі св. Володимира Великого в Парижі, Франція – буде відправлена владикою Михайлом Гринчишином;**
- **в греко-католицькій церкві в Києві;**
- **в катедрі св. Юра у Львові.**

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

дружина – ОКСАНА
сини – БОГДАР з дружиною МАРТОЮ, дітьми і внуками
– СВЯТОСЛАВ з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми
– РОМАН з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми
донька – РОСАННА
брат – ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЄЮ і родиною

У 40-ий ДЕНЬ ПІСЛЯ ВІДХОДУ ВІД НАС У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого БРАТА і ВУЙКА

бл. п.

ІМРЕ КАРДАШИНЦЯ

(помер 21 листопада 2002 р.)

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

30 грудня 2002 р., о год. 7:45 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.

Залишив у смутку
сестру – МАРІЮ ГУТНИК
племінників– ІГОРЯ, БОГДАНА і КСЕНЮ з родинами.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 7 грудня 2002 р. помер на 83-му році свого життя, діючий член української громади Чикаго, наш дорогий ТАТО і ДІДО

бл. п.

МИРОН ПАВЛИКОВИЧ

нар. 5 листопада 1919 р. в Трускавці, Львівської обл., Україна.

У своїй юности став членом ОУН під керівництвом Коновальця, перед Другою світовою війною. Протягом свого життя постійно виступав і діяв за права незалежности України. Був довголітнім членом ООЧСУ, СУМ-у і УККА. При співучасти пані Марії Сливки провадив Українською Радіопрограмою в Чикаго хвилею ВОПА. Служив своїй громаді з посвятою в Україні, Німеччині і Америці.

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 29 грудня 2002 р. о год. 5-ій веч. в похоронному заведенні Muzyka Funeral Home в Чікаґо, Іл.
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в понеділок, 30 грудня 2002 р. о год. 8-ій ранку в церкві свв. Володимира і Ольги.
Похорон відбудеться в Трускавці, Україна.

Покійний залишив в смутку:
доньку – ОКСАНУ
сина – ЗЕНОНА
внуків – НАТАЛКУ і МАТЕЯ
ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді, Німеччині та в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

За додатковими даними просимо звертатися до: Oksana Pawlykowych Yonan, 1892 N. Albert St., St. Paul, MN 55113 Tel.: (651) 646-1581

За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

У ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ
4 СІЧНЯ 2003 р. ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї дорогої дружини

сл. п.

ПАУЛІ МУДРИК-КУКУРУЗА

відбудеться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві в Маямі, в Тернополі, в церквах св. Михаїла, свв. Петра і Павла, в катедрі і в Люрді.

Вічна Їй пам'ять!

Залишений в смутку чоловік з родиною

МИХАЙЛО КУКУРУЗА

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МОДЕРНОГО МИСТЕЦТВА
із смутком повідомляє, що 18 листопада 2002 р. у Чикаго відійшов у вічність довголітній член Дирекції УІММ, лікар і меценат

бл. п.

д-р ПИЛИП ДЕМУС

Дружині Володимирі та родині
висловлюємо глибокі співчуття.

ДИРЕКЦІЯ І УПРАВА УІММ

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ В НЬЮ ЙОРКУ
зі смутком повідомляє своїх членів та громаду, що 6 грудня 2002 р. відійшов із цього світу на 66-му році життя вельми заслужений член Клюбу

бл. п.

СТЕПАН ТУРЧАН

Покійний, член Клюбу від 1972 р., довгі роки був членом Управи, а згодом головою Контрольної комісії клюбу.

Похоронено Покійного на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Вп. Дружині, Синам та ближчій і дальшій родині Покійного складаємо наші найщиріші співчуття.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ В НЬЮ ЙОРКУ

СЕРЕДОВИЩЕ УГВР І ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз
діляться сумною вісткою з членами та українським громадянством, що у четвер, 19 грудня 2002 р. в Glastonbury, біля Гартфорду, після довгої недуги, на 92 році багатотрудивого життя перенісся у Божу вічність

бл. п.

ЯРОСЛАВ КЛИМ

довголітній і провідний член Організації Українських Націоналістів (ОУН), за приналежність до якої був ув'язнений у гітлерівському концтаборі, активний член Середовища УГВР, активний член Українського Патріярхального Товариства, співредактор журнала „Патріярхат" і колишній член управи Українського Спортового Клюбу в Нью-Йорку.

Дружині ІВАННІ, дочці ЗІРЦІ й онукам тут і в Україні складаємо глибоке співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

ЩИРА ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 28 липня 2002 р. Божого під час довшого побуту в Україні і працюючи у Києві, несподівано відійшов у вічність, наш найдорожчий і незабутній МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА відбулися 1 серпня на Аскольдовій Могилі у Києві. Чин похорону відбувся 2 серпня в церкві Святої Покрови в Івано-Франківську „Княгинині". За волею бл. п. Богдана, похоронений на рідній та улюбленій Станиславівській землі.

В першу чергу щиро дякуємо нашому парохові, о. деканові Тарасові Лончині за духову підтримку і відправлення Панахиди у родинному домі за спокій душі бл. п. Богдана.

Велика дяка першому Консулові Посольства України у Вашінгтоні, Д. К. Валентинові Наливайченкові за вислови співчуття в імені Посольства та за особисту допомогу у справах поїздки в Україну на похорон.

Дякуємо Посольству США у Києві, зокрема Віце Консулові, п-ні Кетлін Керр і п. Євгенові Суборовому за вислови співчуття та за велику допомогу зі справами у зв'язку з похороном.

Щира дяка о. Олексієві Геникові за відправлення Парастасу і Панахиди на Аскольдовій Могилі, як рівнож за теплі слова після відправи.

Невимовна дяка нашому довголітньому приятелеві, Преосвященному Владиці Глібові Лончині за переведення похоронних відправ та зворушливі слова у Церкві Святої Покрови та запечатання гробу в Івано-Франківську.

Щира дяка парохові Церкви Святої Покрови в Івано-Франківську о. Миколі Стягареві за молитви, участь у похороні та координування похоронних відправ.

Особливу та щиру подяку висловлюємо о. Антінові Путькові, найближчому приятелеві Покійного від дитячих літ, за молитви та похоронення свого друга на рідній землі.

Дякуємо о. Севастіянові, Студитові котрий приїхав зі Львова взяти участь у похоронних відправах у Івано-Франківську.

Щиросердечна і невимовна подяка Івано-Франківській Станиці Галицького Братства Колишніх Вояків I-ої Дивізії Української Народної Армії і також членам Організації Українських Націоналістів, які взяли участь у прощанні Покійного у Домі „Княгинин", віддали останню почесть і попращали свого побратима у вічність.

Невимовна вдячність Голові Івано-Франківської Обласної Державної Адміністрації п. Михайлові Вишиванюкові за дозвіл похоронити Покійного у Станиславові та за приділення почесного місця на похоронення. Рівнож дякуємо заступнику Голови з Гуманітарних Питань п. Богданові Томенчукові за участь у похоронних відправах та за зворушливі слова в Домі „Княгинин".

Щиро дякуємо п. Маркові Путькові, завідуючим Відділу Міграції і Релігії та п. Вірі Квочок, начальникові Управління Зовнішних Зв'язків за їхнє піклування над нами від приїзду в Івано-Франківськ аж до відлету в Київ як і також за допомогу у полагодженні всіх справ у зв'язку з похороном включно з підготовкою тризни.

Велика дяка нашому довголітньому родинному приятелеві і сусідові, п. Петрові Крулеві, який перебував в Україні в той час і прибув зі Львова до Києва, щоб відпровадити свого приятеля на вічний спочинок. П. Круль був з нами весь час і був великою підтримкою для нас у нашому горі.

Невимовна вдячність панству Олегові та Тетяні Добко за те, що прийняли до свого дому нашого мужа і батька під час побуту і праці у Києві. Вони опікувалися бл. п. Богданом як рідним батьком за що ми є і будемо вдячні завжди. Дякуємо також за полагоджування багатьох справ у зв'язку з похороном перед нашим приїздом.

Щира подяка п. Ірині Черпінській за те, що була зв'язком між нами і Посольством України у США та містом Івано-Франківськом та за з'ясування і полагоджування багатьох справ.

Щиро дякуємо п. Осипові Зінкевичові за полагоджування деяких справ до нашого приїзду.

Дякуємо всій родині та близьким приятелям, які приїхали зі Львова, Коломиї та Добринова, щоб відпровадити Покійного в останню подорож.

Дякуємо всім за вислови співчуття та молитви, за зворушливі слова у Домі „Княгинин", біля могили та на тризні. Щира дяка за чудові вінки і квіти. Подяка також паням за підготовлення тризни.

Дорогі земляки бл. п. Богдана! Прошу прийняти нашу невимовну і найщирішу подяку за те, що Ви в такий щирий, люблячий, величавий і жалобний спосіб попращали свого друга, побратима, земляка і відданого сина, а нашого мужа і батька. Покійний жив Україною і завжди гордився своїм улюбленим Станиславовом. Дякуємо, що Ви привітали і попращали свого сина на святій і рідній українській землі.

Дня 5-го вересня, у сороковий день після відходу у вічність бл. п. Богдана, відправилися Служби Божі і Панахиди на Аскольдовій Могилі у Києві, у Церкві Святої Покрови в Івано-Франківську „Княгинині" і в Церкві Святої Тройці у Силвер Спрінг, Мд. Після відправи в церкві Святої Тройці відбулися Поминки.

Наша невимовна подяка п. Остапові Зинюкові, нашому довголітньому родинному приятелеві, бл. п. Богдана, земляка, однокласника, побратима та співробітника у Конгресовій Бібліотеці і також на громадській ниві за зворушливе переведення Поминок.

Щира подяка побратимам бл. п. Богдана, п. Остапові Зинюкові, п. Степанові Максимюкові і п. Миколі Француженкові за участь у Служби Божій, Панахиді та Поминках.

Невимовна подяка п. Христі Грушкевич, яка зі щирого серця і душі зорганізувала і підготовила Поминки. Разом виростала з нами, дітьми бл. п. Богдана, та якийсь час працювала у відділі Покійного у Конгресовій Бібліотеці.

Щира подяка громаді Вашінгтону, співробітникам і приятелям бл. п. Богдана за численну участь у Відправі і Поминках. Дякуємо за вислови співчуття, за спомини про Покійного та за Ваші теплі слова.

В пам'ять бл. п. Богдана зложено пожертви на:

БРОДИ ЛЕВ

500 дол. Тетяна Ясінська;
по 250 Кеннет і Ірина (Ясінська) Ґрейвз, Роман і Христина Ясінські, Іван і Марта (Ясінська) Кривуцькі;
по 100 дол. д-р Любомир і Надя Бабяк, Іван і Уляна Сось, Роман і Клявдія Стефанюк;
75 фірма ISOMET
по 50 Микола і Оксана Коропецькі, Мирослав і Ліда Кіржецькі, д-р Богдан і Ольга Фараонів, Василь Надрага, д-р Олександер і Оля Василенко, Іван і Наталія Коропецькі, Константин і Тереня Бень, Ярослав Качай, д-р Ярослав і Богданна Ґелети, Стефан і Марта Скрибайло, Юрій і Христина Ференцевич, Остап і Ірина Зинюк, Dunwoodie Travel Bureau – Kozicky, Юрій і Леся Раковські, Марійка Юрах і Віталій Ґарбер, Стефан і Галина Максимюк, Нестор і Марта Базарко, Володимир і Тетяна Демчук, Мирон Шарко;
30 Олександер і Анна Пришляк;
по 25 Маріян Бартошик, Богдан і Теофіля Артимишин, Роман Висоцький Ричард і Марта Легецкіс;
по 20 Богдан і Галина Кандюк, д-р Зенон і Володимира Ґіль, Йосиф і Дебора Андрувз;
15 Атанас і Катерина Кобрин;
10 Іван і Любомира Іваницькі.

Разом 2,790 дол.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ „СТАНИСЛАВІВСЬКУ" ДЕРЖАВНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ (закуплено чотири Пентіум-4 комп'ютери з лазеровими друкарками і передано директорові гімназії 9.X.2002).

500 дол. Тетяна Ясінська;
по 430 Кеннет і Ірина (Ясінська) Ґрейвз, Роман і Христина Ясінські, Іван і Марта (Ясінська) Кривуцькі;
по 100 Інга Шморгун, Олег і Віра Звадюк, д-р Андрій і Христя Грушкевич, Лев і Надя Пилипець, Дарія Кузик, Іриней і Анна Прокопович;
по 50 Микола і Оксана Коропецькі, Христя Шепелява, Надя Кіржецька, Марія Кіржецька, Христина Кіржецька, д-р Іларіон і Ольга Калиневич, д-р Микола Галів, д-р Юрій і Оксана Мельникович, Люба Процик, Петро і Ольга Матула, д-р Павло і Орищеда Пундій, Анна Вороняк, Юліян Котляр, д-р Стефан Олійник, Марко і Ксеня Луцькі, Остап і Ірина Зинюк, Марія Руденська Силвер, Роман і Віра Андрейчик, д-р Стефан і Ольга Курилас, Марта Андрюк, Омелян і Наталія Татунчак, Борис і Марія Татунчак, Юрій і Леся Раковські, д-р Віталій Богданів, Юрій Мойсяк і д-р Ліда Мартинець, Юрій і Ольга Бозьо, д-р Христина Кузьмович, д-р Олександер і Оля Василенко;
30 Люба Стасишин;
по 25 д-р Орест і Аня Гаврилюк, Ірена Гафткович, Філогоній і Софія Кравець, д-р Василь і Ольга Наконечні, Михайло Бохно, д-р Євген і Анізія Ґіль, Маріян Бартошик.

Разом 3,995 дол.

ІКОНОСТАС В ПОМІСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ СВЯТОЇ ТРОЙЦІ У СИЛВЕР СПРІНҐ, МД.

1,000 дол. Тетяна Ясінська;
по 250 Кеннет і Ірина (Ясінська) Ґрейвз, Роман і Христина Ясінські, Іван і Марта (Ясінська) Кривуцькі;
200 Богдан і Квітослава Пащин з родиною;
по 100 Модест і Наталія Захарченки, Department of Pathology-USUHS, Пажік Предраг, Ярослав і Ірина Сметанюк, Ксеня Круль, Ігор і Наталка Ґавдяк, Ігор і Марта Процівські, Ігор і Ждана Кебузинські, Нестор і Люба Пилипець, Василь і Оксана Лев, Джан і Ірма Джін МкНілія, Петро і Соня Круль, Богдан і Ольга Козак;
60 Юрій і Ліда Гута;
по 50 Константин і Тереня Бень, Люба Процик, Влодко і Неоніля Іваськів, д-р Ярослав і Богданна Ґелети, Юрій Зинюк, Марійка Юрах і Віталій Ґарбер, Микола і Марія Барнай, Анна Ґавдяк, Микола Криворук і Віра Недільська, Любомир і Дарія Блашків, Микола і Ярослава Француженко, Ксеня Кузьмич, Микола і Ірина Ставничі, Ігор і Тамара Вітковицькі, Володимир і Тетяна Демчук, Юрій і Лада Ґавдяк, д-р Ігор і Ольга Масник;
по 30 Сергій і Христя Демиденко, Люба Турчин, Ярослав і Дарія Мелех;
по 25 Наталія Лончина, Олена Варварів, Галина Козар, Ричард і Марта Легецкіс, Олена Філіпов, д-р Джон і Карол вон Овдунарен, о. декан Тарас і Ярослава Лончина;
по 20 Руслан Француженко, д-р Олександер і Оля Василенко;
10 Марія Боднарук.

Разом 4,475 дол.

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКУ АКАДЕМІЮ:

100 дол. Люба Мрилоцька.

„ВІСТІ КОМБАТАНТА":

25 дол. д-р Володимир і Анна Мотика.

ЖУРНАЛ „НАШЕ ЖИТТЯ":

25 дол. Союз Українок – Трентон.

СЛУЖБИ БОЖІ:

Ірина Лончина, Мирослав і Ілля Лабунька, Анна Вороняк, Марія Боднарук, д-р Ярослав і Богданна Ґелета, Христя Громоцька, Володимир і Неоніля Іваськів, Кеннет і Ірина (Ясінська) Ґрейвз, Іван і Марта (Ясінська) Кривуцькі.

Щиро дякуємо за Вашу жертвенність.
Нехай Всевишній нагородить Вас своїми обильними ласками.

Дружина – ТЕТЯНА
діти – ІРИНА з мужем КЕННЕТОМ ҐРЕВЗ
– РОМАН з дружиною ХРИСТИНОЮ
– МАРТА з мужем ІВАНОМ КРИВУЦЬКИМ

ПОДЯКА

В ПЕРШУ СКОРБНУ РІЧНИЦЮ

відходу у вічність нашого дорогого ніколи незабутнього
БАТЬКА і СИНА

бл. п.

інж. ЕВГЕНА ІВАНА ҐАЦА

Бо так Господь велів, що наш батько і син у повнім розквіті життя залишив цей прекрасний, зелений, квітучий соняшний світ.

Залишив Евген дорогого сина і старенького батька, все залишив...

Залишив Евген велику родину і приятелів в Україні, у Пармі, лишив багато приятелів і велику українську громаду в Лос Анджелесі... все залишив... Залишив свій дім на березі тихого моря, з якого він і його приятелі споглядали на красу сходячого сонця, яке різнокольоровими блисками мінялося красками на плесі спокійних хвиль океану... Залишив Евген і каяк, що чекає свого пана, щоб погуляти по широкому морі... Все, все залишив. Евген відплив на хвилях похоронних мелодій хору „Кобзар“ у Царство Небесне. Хор співав величнo, зворушливо, як ніколи. Диригент і хористи вклали своє серце в чудові похоронні мелодії. Вони прощали свого друга у вічність...

Я, з онуком Іваном складаємо сердечну подяку всім приятелям і знайомим, які своєю участю у похоронних відправах вшанували пам'ять покійного Евгена. (В часі, коли Евген залишив нас, я не міг цього зробити).

Щира подяка для о. Олега Романенка, пароха Української католицької парафії в Лос Анджелесі за похоронні відправи і слово при домовині, і для о. Юрія Шаха, пароха Української Православної Церкви в Лос Анджелесі за участь у похоронній відправі, щира подяка хорові „Кобзар“ і диригентові Григорієві Галику за величні відправи похоронної Служби Божої і Панахиди.

Щира подяка для жертводавців, які замість квітів на могилу покійного Евгена, зложили 2,000 дол. на Львівську Богословську Академію.

Щира подяка товаришам по праці покійного Евгена з фірми Boeing* Satellite Systems, Inc., які взяли участь у похоронних відправах.

Сердечна подяка для п. Оксани Зозулі і її приятелькам за приготування тризни для учасників похоронних відправ.

Врешті щира подяка великій Лос-Анджелівській громаді, що своєю присутністю у похоронних відправах вшанували пам'ять покійного Евгена.

Вічна Йому пам'ять!

син – ІВАН СВЯТОСЛАВ
батько – ОСТАП (СТАШКО)

В річницю втрати дорогої людини ЕВГЕНА ҐАЦА

Ти погас і вже ніколи до свого берега не доплив. Океан шукає Тебе, щоб ще раз накрити своїми хвилями, а тебе нема і нема. Пташки летять біля Твоєї хати, кличуть Тебе своїми піснями, а Ти не виходиш. Друзі хочуть почути Твій голос в церкві при каві, на забаві – шукають очима і не можуть знайти. Гості з України хочуть, щоб Ти пригостив їх своїм теплом і щирою душею. Син хоче почути голос батька і доброї поради на життя – тишина. Батько жде, виглядає днями і ночами, з вірою, що ще раз відчує твою опіку... Прости за зрошену сльозу у пам'ять Твою нині.

Вже рік минув, як залишив Ти нас
Наш вірний друже побратиме,
Пливуть ліниво скорбні днини,
І спомин про Тебе у нас не погас...

Зоряна Волос

Так, друже, скоро рік минає,
Як Ти нас залишив...

Та вірю десь
У зорянім просторі
Зустрінемось знову
Без журби та горя,
Та пом'янемо, що колись було
У колі друзів біля моря!

Ростислав

Ділимося сумною вісткою, що 15 листопада 2002 р. відійшов у вічність на 79-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, СТРИЙКО та ДІДУСЬ

бл. п.

ЙОСИФ ЗУБРИЦЬКИЙ

нар. 25 березня 1923 р.
у селі Демя, місто Миколаїв, Галичина.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – АННУ з дому ПИЛИПЧАК
сина – ВОЛОДИМИРА з дружиною МАРИЯННОЮ та внуками АННОЮ і НАТОЛІЄМ
дочку – ІРИНУ з мужем ЕВГЕНОМ СЕМИНЯКОМ
племінників – МИРОНА – Полтава, МАРУСЮ – Демя, Україна

Вічна Йому пам'ять!

Дружина – АННА ПИЛИПЧАК ЗУБРИЦЬКА

Ділимося сумною вісткою, що 22 грудня 2002 р. відійшов у вічність, на 93-му році життя, наш дорогий
ТАТО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ІВАН ЦЬОЛКО

нар. в Бережанах, Україна.

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 27 грудня 2002 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Riotto Funeral Home, 3205 Kennedy Blvd., Jersey City, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 28 грудня 2002 р., о год. 9:30 ранку в церкві свв. Петра і Павла, Bergen & Bentley Aves., Jersey City, NJ а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишені в смутку:
син – ІГОР з дружиною АННОЮ, дітьми та внуками
дочки – ІРЕНА ЛАЩУК з чоловіком АНДРІЄМ та дочками
– МАРТА ВІЛЛІЯМС з чоловіком РОБЕРТОМ та дочками
брат – МАР'ЯН з дружиною НАДЕЮ, дітьми та внуками
сестра – ВАРКА БАЧИНСЬКА з чоловіком ЯРЕМОЮ, сином, невісткою та внуками
братові – ЛЮБА ЦЬОЛКО з дітьми та внуками
– ІВАНКА ЦЬОЛКО з дітьми та внуками
ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів в пам'ять Покійного родина просить складати пожертви на Children of Chornobyl Relief Found
272 Old Short Hills Road, Short Hills, NY 07078.

З волі Всевишнього по тяжкій недузі, відійшов у вічність 18 грудня 2002 р. наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ, ВУЙКО і ШВАҐЕР

бл. п.

ЮРКО ЮРКІВ

нар. 17 вересня 1929 р.
у Малих Дідушичах біля Стрия.

ПАРАСТАС 19 грудня та ПАНАХИДА 20 грудня, 2002 р. відбулися у похоронному заведенні Квін, Асторія, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 21 грудня з того ж заведення до церкви Чесного Хреста в Асторії, а відтак на цвинтар Сятого Духа у Гемпстонбурґу, Н.Й.

Залишені у смутку:
дружина – АННА
син – МАРКО
дочка – РЕНЯ з мужем MICHAEL APOSTOLOS
внуки – МАРКО, СТЕФАН КУПЕР
сестра – ЛІДІЯ БЕЛЕНДЮК з мужем МИХАЙЛОМ
сестрінок – АРТУР БЕЛЕНДЮК з родиною
шваґерки – ТЕОДОЗІЯ ТОРБИН з родиною
– МАРІЯ КРУЧЕВА з родиною
– СОФІЯ РІНКАВА з родиною

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким смутком повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в неділю, 22 грудня 2002 р., з волі Всевишнього, відійшла у вічність на 83-му році життя, наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ЯРОСЛАВА КРИЖАНОВСЬКА

з дому ТОМАШІВСЬКА

ПАРАСТАС відбувся в четвер, 26 грудня 2002 р., о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні H. B. Humiston Funeral Home, Kerhonkson, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 27 грудня, о год. 10-ій ранку, в українській католицькій церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н.Й.

Тлінні останки поховано на парафіяльному цвинтарі.

У глибокому смутку залишилися:
муж – д-р МИКОЛА
доньки – ЛЮБА і МУЖ Y. RENDAL
внуки – МИХАЙЛО, МАРКО з дітьми і АНДРІЙ ШЕПАРОВИЧІ
донька – ТАМАРА з чоловіком МАК КОБЗЯР
внуки – ДАНКО і ЛІДА
та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!